

ADEVĂRUL

★ **AGJO** ★
Str. Oituz nr. 127,
telefon 12544,
73938
Pâinea „AGJO”
oricând o pâine albă,
proaspătă și bună!

INFOGO
str. L. Blaga nr. 2,
tel. 15003
**NOI VĂ OFERIM
ALTERNATIVA VIITORULUI**
INFOTON

COTIDIAN INDEPENDENT ARAD

Anul V. nr. 1035 • Marți, 30 noiembrie 1993 • 12 pagini • 80 lei • ISSN 1220 - 7489

Unirea națiunea a făcut-o

Suntem în preajma Marii Uniri, cea mai scumpă sărbătoare a tuturor românilor. Prin ea ne-am simțit mândri și demni urmași ai strălucitorilor noștri Burebista, Decăbal, Mihai Viteazul, a doamnei lor plăcite cu sânge strămoșesc, de a strânge pe toți românii sub același sceptru al credinței creștin-ortodoxe, ca moștenitori ai imperiului bizantin, cum se considera Mircea cel Bătrân și Ștefan cel Mare.

Marea Unire a rodit din jertfele martirilor neamului românesc, a celor mulți care și-au apărât glia strămoșească, a celor care au avut conștiința și au afirmat prin marele patriot Inocențiu Micu Klein, sfidând nobilimea maghiară: „Noi încă de pe vremea lui Traian, suntem stăpâni ereditari ai Ardealului. Numai credința în noi înșine, în neamul nostru românesc ne poate mântui”.

Marea Unire este jertfa lui Mihai Viteazul și a oștenilor săi, este renașterea lui Horea, Cloșca și Crișan, este încununarea lucrării lui Avram Iancu și a tribunilor săi, este suferința memorandiștilor, este viața celor peste 40.000 de țărani omorâți în 1848-49, a altor zeci de mii pe care istoria nu-i mai consemnează. Marea Unire s-a făcut în ceea ce spunea cântărețul pătimirii Ardealului, Octavian Goga: „Sunt cântece și flori și lacrimi multe, multe”. Din toată suferința noastră, din toată umilinta la care am fost supuși, din martirajul de secole, au prins viață și contur versurile celebrului „Răsunet” al lui Andrei Mureșanu: „Deșteaptă-te române, din somnul cel de moarte în care te-adânciră barbarii de tirani!”. Și s-a deșteptat, înfăptuind marele act istoric de la Alba Iulia, decretându-se Unirea Transilvaniei nu cu Regatul României, ci cu România, pentru că, preciza unul dintre fruntașii socialiști ai Unirii, regatul este trecător, România este veșnică. „Să jurăm credință de aici înainte numai națiunii române”, puncta înțeleptul Vasile Goldiș în discursul la Marea Adunare de la Alba-Iulia de la 1 Decembrie 1918.

Marea Unire nu au făcut-o nici regii, nici marile puteri, nici anumite persoane.

Marea Unirea este opera luptei de veacuri a poporului român, care a găsit

bărbați înțelepți să-i conducă destinele și să-i apere interesele. Pentru că tot pământul din care neamul românesc făcea, prin munca sa, să rodească holdele, tot pământul cu înalta și hrănitoarea sa iarbă prin care rățăceau turmele până pe crestele munților, toate marginile de mal de-o parte și de alta a Dunării, toată pădurea nesfârșită, se chema încă înainte de anul 1000, pentru toți care vorbesc ca și noi limba românească, pământul românilor, Țara Românească.

„Întinsa, felurita, bogata, măreața și fericita Țară Românească își avea fruntea de stâncă pe munte, pe care... oamenii învățați îl numesc Carpatul, dar care pentru noi n-a avut și n-are nevoie de alt nume. Picioarele i se scăldau în Dunărea

largă, spre care curge toată

viața râurilor noastre,

Dunărea împărătească, ce le duce

pe dânezele și ne îndreaptă pe noi

spre Marea Neagră. Un braț atinge

râpa neprietenoasă,

săpată în scorburi

lutoase a Nistrului, ce se

coboară arcuindu-se spre

mare... ca Prutul și ca Siretul, frați buni

cu dânsul. Celălalt ajunge până la Tisa

leneșă. De la înălțimile Maramureșului,

goale și înveșmântate în haina verde a

pășunilor până la dunga lată a Dunării, de

la șesurile care lunecă spre Tisa, Someșul,

Crișurile unite, Muresul, până dincolo de

prăpastia umedă a Nistrului se întinde,

verde în primăvară, aurie în lumina roditoare

de verii, neagră ca un pustiu, albă ca un

câmp de gheață și zăpadă din lumile

sterpe ale Miazănoptii, iarna, Țara

Românească”. Așa a văzut România

Nicolae Iorga, așa s-a împlinit la Alba

Iulia visul milenar.

În înfăptuirea Marii Uniri noi, arădenii,

suntem mândri că am avut înaintași de

seamă, că Aradul, acest pământ românesc,

contestat de unii, revendicat de alții, s-a

constituit în toamna anului 1918 în centru

politic și spiritual al realizării aspirațiilor

tuturor românilor, nu numai din

Transilvania

(continuare în pag. 12)

DOREL ZĂVOIANU

**75 de ani
de la Marea
Unire**

Ieri, în țară

România nu livrează arme Republicii Macedonă

Biroul de presă al Armatei precizează că România nu a efectuat și nu efectuează nici un fel de livrări de arme în Republica Macedonia, dezmințind astfel, informațiile publicate de ziarul grecesc, „Tovima”, potrivit cărora printre „principalii furnizori de armament și muniții pentru Republica Macedonia” s-ar afla și România.

Pe Dunare:

„Trandafirul Alb” (sârbesc) blochează nave românești

Un convoi fluvial românesc este, începând de duminică, blocat, în zona Belgrad a Dunării, de organizațiile sârbe ale navigatorilor, neguvernamentale, „Trandafirul Alb” și „Noul Bizanț” - informează agentia France Presse, care citează surse din București.

Stirea a fost confirmată telefonic postului de radio București, de dl. Bone Stan,

directorul Companiei de navigație fluvială Giurgiu Nav. S.A., ce a precizat că remorcherul Mediaș, care a fost blocat, transporta opt șlepuiri încărcate cu marfă de tranzit venită din Germania.

Conferința de presă PNTCD

„Puterea politică a făcut o confuzie deliberată între instituția monarhică și prezența fostului suveran la Alba Iulia”, a declarat senatorul Radu Vasile, purtător de cuvânt al PNTCD, în cadrul conferinței săptămânale de presă, desfășurată ieri, la București. Radu Vasile a subliniat în context, că respingerea vizei de intrare în România a fostului suveran demonstrează pe de o parte lipsa de înțelepciune politică a puterii, și pe de altă parte, încălcarea drepturilor omului de către actualul executiv. Purtătorul de cuvânt al PNTCD a anunțat că acest partid nu va fi prezent în tribuna oficială la Alba Iulia și nici nu va participa la recepția de la Cotroceni oferită de președintele Iliescu.

Simpozion „Aradul și Marea Unire”

Luni, 29 noiembrie 1993, în sala Universității populare Arad, a avut loc simpozionul „Aradul și Marea Unire”, organizat de P.D.(F.S.N.). A participat o importantă delegație a P.D.(F.S.N.), alcătuită din Petre Roman, Adrian Severin, Traian Bănescu, Ion Aurel Stoica, Radu Berceanu, Emil Cojocaru. Au fost invitați P.S. Timotei Sevcicu, reprezentanți ai Prefecturii, domnul primar Cristian Moisescu, domnul Dan Ivan - președintele Consiliului județean Arad. Au rostit cuvântări legate de Marea Unire P.S. Timotei Sevcicu, profesorul Doru Bogdan, decanul

Facultății de teologie, Anuichi Silviu. Un singur participant a vorbit despre altceva decât Marea Unire (l-a acuzat pe dl.Funar) și a fost repede „taxat” de cei 150 de participanți: „Despre Unire, vorbiți-ne domnule!” Nu același lucru a pățit domnul Roman, domnia-sa având voie să vorbească și despre politică. Ce e drept, cele spuse erau strict legate de Marea Unire.

„Suntem aici pentru a omagia Aradul... la Arad s-a născut ideea Marii Uniri”. „Ar fi festiv, triumfal și neadevărat dacă la aniversarea Marii Uniri am vorbi numai despre sentimentele noastre

depline și nu am spune durerile compatrioților noștri”. ♦ „Am fost atacați în mod mincinos și urât. Noi vrem să fim împreună, dar cu curățenie, cinste și onoare”. ♦ „Unirea este o sărbătoare numai dacă în spatele ei există speranțe de mai bine. Altfel, oamenii vor spune - „nu ne-am ales cu nimic din această sărbătoare”.

♦ După epuizarea lui de cuvânt, domnul Dan Ivan a înmănat delegației plachete jubiliare și câte un exemplar al cărții „Vasile Goldiș” scrisă de Gheorghe Șora.

SIMION TODOCA

În atenția cititorilor,

Următorul număr al ziarului „Adevărul”

va apărea joi, 2 decembrie a.c.

(în pagina a 3-a)

De la tribuna
noastră la București:
Mitingul SNS
cere demisia
guvernului!

ADRIAN NĂSTASE - președintele Camerei Deputaților

Unirea națională reprezintă o realitate impusă prin factori de istorie și de geneză și, dincolo de tensiunile politice, le supraviețuiește și coexistă cu alte cuvinte. Deci nu trebuie să confundăm neînțelegerile de moment cu marea chemare și realitate a unității naționale care ne face ca indiferent de culoarea noastră politică să vibrăm în același fel la cântecele noastre de suflet. Nu cred că este cazul să supraddimensionăm micile neînțelegeri, ci trebuie să clarificăm micile neînțelegeri politice apărute în ultima vreme legate de modul de marcarea a zilei Unirii și participarea la Alba Iulia. Această zi națională este marcată printr-un ansamblu de sărbători în diferite locuri, de momente festive etc. De aceea eu cred că trebuie să înțelegem că jocul politic înseamnă că nu trebuie să te joci cu marile probleme naționale. Cei care merg cu jocul politic până la a atinge marile momente de istorie națională pot să plătească foarte scump.

Gânduri despre Marea Unire

CRACIUN AVRAM - prefectul județului Arad

Aradul a fost și rămâne un centru transilvan în care sufletele locuitorilor au vibrat româneste. Aici au început și de aici au fost coordonate momentele premergătoare Marii Uniri. Nu întâmplător corifeii Unirii au fost arădeni: Vasile Goldiș, Ștefan Cicio Pop etc.

Ca atare, județul nostru înțelege să aniverseze în deplină armonie această zi națională a românilor de pretutindeni.

IOAN CUZMAN - președintele PDSR Arad

S-au scris și se vor scrie multe rânduri despre ceea ce sărbătorim la 1 Decembrie. Dar, de fiecare dată vom descoperi că nu am putut să cuprindem decât pe departe măreția evenimentului.

Aradul și arădenii, trăim bucuria redescoperirii și recunoașterii depline a rolului decisiv ce l-au îndeplinit înaintașii noștri în realizarea

Marii Uniri.

Se cuvine să ne readucem mereu aminte de ei și să avem înțelepciunea, stăruința și puterea de a duce mai departe, prin vremi, faptele și gândurile ce i-au însuflețit.

DAN IVAN - președintele Consiliului județean Arad

Îmi pare bine că până la urmă toate forțele politice din țară, prin prezența la Arad, au recunoscut contribuția orașului nostru la Marea Unire. Ne-am străduit să creăm un cadru organizatoric de care să nu ne fie rușine și considerăm că este un bun câștigat pentru istoria neamului nostru faptul că Aradul intră în conștiința neamului ca oraș care a gândit și a hotărât în marcarea unirea tuturor românilor.

CRISTIAN MOISESCU - primarul Aradului

Desăvârșirea unității național-statale românești în neuitatul 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia a fost urmarea firească a luptei de

secole a moșilor și strămoșilor noștri, pentru reîntregirea neamului.

Astăzi, mai mult ca oricând, este nevoie să simțim româneste. În afara oricărui partizanat politic, trebuie să promovăm interesele naționale. Colaborarea și susținerea reciprocă nu pot exista în condițiile unor interese divergente. Întreaga societate este de acord că acestea sunt principiile care ar trebui să domine relațiile dintre membrii unui popor, dar aspectul cel mai puțin sesizat este absența dragostei frățești pe care numai o autentică trăire creștină o mai poate învia în sufletele oamenilor.

Ilustrii cititori ai Unirii, arădenii creatori de istorie, Vasile Goldiș, Ștefan Cicio Pop, Ioan Suci, Gheorghe Ciuhandu etc., au fost mai întâi „spirite creștine, crescuți într-un mediu creștin, care au așezat la baza relațiilor interumane virtuți propovăduite de învățătura creștină: religiozitatea, iubirea de oameni și spiritul de dreptate.

Lăsați-vă pătrunși, fraților, de fiorii sfinți ai acestui strălucit praznic național și în cea mai deplină și frățească armonie, să clădim temelia fericirii noastre naționale viitoare”.

Matinal

Este a 334-a zi a anului și au mai rămas 31 de zile până la sfârșitul lui 1993.

◆ Soarele răsare la ora 7 și 27 minute și apune la ora 16 și 37 minute.

◆ Vremea se menține rece și închisă, cu cerul noros. Temporar vor cădea precipitații mixte. Vântul va sufla moderat la tare cu intensificări temporare de 40-60 km/h din SE. Temperaturile minime vor fi cuprinse între -10 și -5 grade, iar maximele între -2 și 2 grade.

Pentru 1 Decembrie: Vremea se menține în aceleași coordonate. Vor cădea precipitații îndeosebi sub formă de ninsoare. (Meteorolog de serviciu Eugenia Rus).

◆ **Praznicul zilei:** Pomenirea Sfântului slăvitului și atotlăudatului Apostol Andrei, cel întâi chemat (69). Acesta a fost din Betsaida, orașel pe malul lacului Ghenezaret fiul lui Ionă, din Galileea, și fratele lui Petru, primul dintre ucenicii Domnului Hristos. Înainte de a fi Apostol al Domnului, Sfântul Andrei a fost

ucenic al Sfântului Ioan Botezătorul. Dar, dacă a auzit, a doua zi după Botezul lui Iisus în Iordan, pe dascălul său Ioan, arătând cu degetul către Iisus și zicând: „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan, 1 29), Sfântul Andrei lăsându-l pe Ioan, a urmat după Hristos, zicând fratelui său Petru: „Am găsit pe Mesia, care se tâlcuiește Hristos” (Ioan, 1 4). Și astfel, l-a tras și pe Petru spre dragostea lui Hristos. Drept aceea, Sfântului Andrei i se mai spune și Apostolul cel dintâi chemat al Domnului. Și se află în Scriptură și alte multe învățături despre dânsul. Din Tradiție, mai știm că Sfântul Andrei a avut și un sfârșit de mucenic, fiind răstignit, la Patras, lângă Corint, cu capul în jos, pe o cruce în formă de x, căreia i s-a spus „Crucea Sfântului Andrei”.

În ziua de 1 Decembrie: Pomenirea Sfântului Prooroc Naum. Acesta a proorocit ninivitenilor, după Sfântul Prooroc Iona, că cetatea lor se va pierde cu apă și cu foc care lucru s-a și făcut.

Ne-a rămas de la Proorocul Naum o carte, care se află în Sfânta Scriptură a Vechiului Testament. El a trăit cu șapte sute de ani înainte de Mântuitorul Hristos. Și a proorocit Sfântul Naum și altele din cele ce aveau să fie și a dormit cu pace la patruzeci și cinci de ani de la nașterea sa.

D.S.

Pentru Patria Română JUR!

Intr-un cadru festiv - caracteristic unor astfel de prilejuri - sâmbătă, 27 noiembrie a.c., dimineața, cu începere de la ora 11, în prezența reprezentanților Prefecturii Arad (în persoana d-lui subprefect Teodor Mara), Inspectoratului Județean de Poliție (în persoana d-lui lt. col. Ilie Cernat), Garnizoanei Militare Arad (lt.col. Ioan Memetea și Mr. Vasile Heredea) și UM 01286 (Mr. Gheorghe Nicolau), la Grupul de Pompieri al județului Arad a avut loc ceremonialul depunerii jurământului militar de către un nou contingent de ostași veniți să-și facă stagiul militar în cadrul trupelor de pompieri militari.

Ceremonialul depunerii jurământului a derulat, firește, în prezența d-lor lt. col. M. ai Bontea și Mr. Constantin Pârva, comandantul și, respectiv, șeful de Stat Major de la Grupul de Pompieri al județului Arad, precum și a întregului corp ofițeresc din unitate, dar s-a bucurat și de prezența a numeroși părinți, soții, prietene și prieteni ai ostașilor.

C.SIMION

DEPUNERI DE COROANE

COMANDANTUL GARNIZOANEI ARAD INVITA reprezentanții administrației locale, agenții economici, reprezentanții ai partidelor politice, ai organizațiilor nepolitice, cetățenii Aradului să participe la omagierea a 75 de ani de la Marea Unire și a Zilei Naționale a României, pe data de 1 Decembrie 1993,

după următorul program:
10,00: Depunerea de coroane în Piața Avram Iancu, urmată de festivitatea depunerii jurământului militar de către noul contingent de ostași;
11,45: Depuneri de coroane la cimitirul ostașilor români „Pomenirea”
Comandantul Garnizoanei Arad
Lt.col. IOAN MEMETEA

Programul farmaciilor

Miercuri, 1 decembrie, va funcționa cu program non-stop **FARMACIA VĂȚĂ** (strada Soarelui bloc 245).
Între orele 9 - 13, va funcționa și Farmacia „**MEDICAFARM**” (Bd. Revoluției nr.26 bloc L.8 (în curte).

* Câți și cine va participa totuși la Alba Iulia? Ne referim la reprezentanții principalelor partide politice care, iată, nici în preajma unui eveniment de o asemenea semnificație, nu reușesc să se dezbare de ambiții și patimi deșarte. * Un motiv în plus, spre a fi priviți așa cum suntem priviți de celelalte națiuni. * Parlamentul ceh a adoptat un nou Cod Penal care sancționează cu închisoare până la doi ani delictul de „defăimare a statului, a parlamentului și guvernului”. Deci, cum se vede, și prin alte părți, slobozenia gurii nu prea este tolerată. Așadar, spui ce vezi, dar vezi ce spui! Altfel, vorba populară: „Cine limbă lungă are, șapte ani va șapa la sare!” * Comisia parlamentară pentru cercetarea abuzurilor se pregătește să întreprindă o anchetă în cazul

Haptul divers

„Caritas”. Sperăm ca audierile să înceapă chiar cu unii parlamentari, nu puțini amatori de joc și care acum tună și fulgeră împotriva „murdarului joc”. Interesantă ar fi și publicarea listei celor care s-au dedat acestui „murdar joc”, inclusiv a sumelor mai puțin murdare, încasate. * Dintr-o recentă statistică reiese că din octombrie 1990 și până în octombrie 1992 prețurile au crescut de 10 ori, iar în ultimul an de exact 37 de ori. Fără comentarii. * Apropos de prețuri. Pe piața liberă oul a depășit 100 de lei. Deci, cât prețul unei pâini! * Cancelarul Germaniei laudă statul de drept rus și libertățile de care se bucură locuitorii

săi! Ce ț-e și cu politica asta! Încă puțin și Rusia ne va fi iarăși dată drept model de urmat. De data aceasta, culmea, tocmai de Occident! * Eh, ia să avem și noi acolo vreo două, trei bombe atomice și atunci să vezi cum vor fi uitate și mineriadele și râii de criptocomuniști! * Și pentru că veni vorba despre mineriade, mai zilele trecute Televiziunea Română a prezentat o asemenea „mostră” franceză, cu nimic mai prejos decât cea românească. Astfel, în cele câteva secvențe înregistrate s-a văzut cum sute de mineri francezi au devastat orașul Metz, au dat foc unor stocuri de cărbune și au blocat autostrade. * De mirare că

nimeni din „lumea bună” nu s-a sesizat de aceste violențe, inclusiv intransigentul Consiliu al Europei. * Celebrul om de afaceri Silvio Berlusconi a declarat fără reticență că împărtășește doctrina neofascistă pe care o socotește drept singura capabilă la ora actuală să facă ordine în Italia. Se pare că peninsularii chiar au probleme serioase cu democrația. * O parte a presei s-a grăbit să titreze cu litere de-o șchioapă promisiunile lui Gelu Voican Voiculescu privind publicarea unor „documente senzaționale” legate de evenimentele din decembrie '89. Cum era de așteptat însă dl. G.V.V. s-a dat la fund, exact ca după ultima sa intervenție în Parlament, așteptând, probabil, vremuri mai bune. Sau un nou preț al tăcerii sale.

M. DORGOȘAN

Horoscop

Marti, 30 noiembrie

Berbecul: (21.03-20.04). Astăzi punctul dumneavoastră nevralgic este psihicul și aveți o imperioasă nevoie de un partener de încredere. Curba financiară prezintă azi o ușoară creștere sau poate inaugurați o afacere rentabilă.

Taurul: (21.04-20.05). Câteva reușite deosebite, pe plan profesional și social, vă vor consolida poziția. Dar pe de altă parte, pe plan sentimental va trebui să faceți față unei situații extrem de neplăcute.

Gemenii: (21.05-21.06). Astăzi veți fi protagonistul unor întâmplări care vă vor pune serios pe gânduri și vă vor arăta mai clar unele direcții de acțiune. Stări conflictuale destul de aprinse pot apărea azi, în mediul profesional.

Racul: (22-06-22.07). Sunteți ușor afectat (ă) de o stare malativă care se prelungește prea mult și care vă îngrijorează mai mult decât trebuie.

Lionul: (23.07-23.08). Eticheta acestei zile pare să fie dragostea. Probabil o idilă siropoasă. Parcă nu vă stă deloc capul la problemele stringente ale vieții și spiritul vă poartă numai spre sentimentalism.

Fecioara: (24.08-23.09). Această zi vă aprinde o dorință ascunsă de singurătate, de detașare față de rumoarea din jur. Nu vă refuzați această tendință, veți culege un profit mai mare decât dacă vă implicați fără tragere de inimă în cele cotidiene.

Balanța: (24.09-23.10). Multă bucurie și fericire, cu un climat extrem de cald și armonios în familie și societate. Aveți farmec și bună dispoziție, vă implicați cu deplină vultură în multe acțiuni, în majoritatea din pură generozitate.

Scorpionul: (24.10-22.11). Descoperiți azi probabil o mare iubire, focul sufletesc este profund și serios, dar atenție la calitatea afecțiunii pe care o primiți din partea persoanei respective.

Săgetătorul: (23.11-21.12). Parcurgeți clipe de jenă materială destul de profundă. Două evenimente contradictorii vă atrag serios atenția asupra unor parteneri de afaceri, făcându-vă să vă schimbați tactica sau poate chiar colaboratorii.

Capricornul: (22.12-20.01). Zi destul de dificilă în planul sănătății: pot recidiva unele boli sau pot apărea forme acute pentru altele noi. Pe plan afectiv, disensiuni trecătoare vor pigmenta această zi. În cuplul dumneavoastră se ridică noi întrebări existențiale.

Vărsătorul: (21.01-19.02). Norocul este de partea dumneavoastră, nu ezitați să-l exploatați la maximum. Pe de altă parte un eveniment contradictoriu, supărător vă va stopa puțin entuziasmul.

Pescarii: (20.02-20.03). Din păcate curba financiară nu are creșteri spectaculoase. Veți fi ușor dezamăgit (ă) de o situație din care ieșiți învins (ă). Din punct de vedere psihic sunteți destul de bine înarmat pentru greutățile ce vor veni.

Acum Aproape Aici

Arhimedes s.r.l. Baia Mare, telefax 099-414173
Certi s.r.l. str. Alexandru cel Bun nr.4 d2. Bacău tel.093-145593
MacNet Development s.r.l. str. Luterană 5/17 B, București. telefax 01-3111988, 3111998
Q Line s.r.l. str. Alexandru Petofi 33, Brașov telefax 092-126574
Smart Computer s.r.l. Piata Victoriei, str. Buzzești 59, ap.78. București, tel.01-6509203, fax 6205203
Set Service s.r.l. str. Privighetorii Bl.B3, Piatra Neamț tel.093-619158, fax 617207
Top Computer Service s.r.l. Alcea Garofitei nr.13, bl.L.89, ap.3 Constanta, tel. 091-621025
Transilvae Computer Systems s.a. str. I.C. Brătianu 20, Cluj-Napoca, tel.095-115449, fax 191449

Service autorizat:
MaxServ. s.r.l., tel.01/6799727, fax 01/6205203
Unic distribuitor în România:
Pro-Transilvae Distribution Group 1 s.r.l. telefax 01/6337271, 6205203 (căutăm noi dealeri și reselleri în teritoriu)

Evenimente familiale

Bun venit! Ieri au fost înregistrați următorii nou-născuți: Curețean Robert, Gurău Samuel, Stoia Andreea Alexandra, Năstase Andrei Florin, Matîș Bogdan Ioan, Farcaș Emanuel, Duma Natanacla, Bănățan Anamaria, Gergely Zoltan, Popa Teodora Simona, Frăsina Raluca Loredana, Scacon Tabita.

G.C.

CINEMATOGRAFE

DACIA: Asasinul (SUA). Orele: 9,30, 11,45, 14, 16, 18, 20. Preț bilet 400 lei. Prima reprezentare este cu preț redus.

STUDIO: Sexi cabaret (ITAL). Orele: 10, 12, 14, 16, 18. Preț bilet 300 lei. Prima reprezentare este cu preț redus.

MURESUL: Video-protecție. Orele: 9, 11, 13, 15, 17, 19. Preț bilet 200 lei. Suspiciune (SUA). Orele: 10, 12, 14, 16, 18, 20. Preț bilet 250 lei. Prima reprezentare este cu preț redus.

ARTA: Videoprotecție. Orele: 8,30, 10, 12, 14, 16, 18, 20. Preț bilet 200 lei. Buddha se răzbuie (HONG-KONG). Orele: 13, 15, 17, 19. Preț bilet 300 lei.

PROGRESUL: Magie neagră (SUA). orele: 15, 17, 19. Preț bilet 200 lei.

SOLIDARITATEA: Videotecă zilnică orele 17. Preț bilet 150 lei.

Mașina a dispărut, biciclistul a ajuns la spital

Tigan Nistor, 75 de ani, din satul Crocna comuna Dieci, județul Arad, cu reședința pe strada Crișului nr.44 Arad, circula vineri, cu bicicleta pe Calea 6 Vânători. În jurul orei 19,00, el a fost depășit de o mașină care, nepăstrând distanța regulamentară în timpul depășirii, l-a acroșat.

Biciclistul a fost grav accidentat. Șoferul care a produs accidental a părăsit locul faptei, fără a acorda primul ajutor.

Poliția de șosea cercetări pentru identificarea acestuia.

MOARTEA I-A SURPRINS PE STRADĂ

În apropierea Stației CFR Almaș, a fost găsit vineri cadavrul lui Drig Traian, 49 ani, din satul Crocna, comuna Dieci. În aceeași zi, în jurul orei 20, pe o stradă din Miniș, a fost descoperit cadavrul lui Hrab Vasile, 34 de ani, din Frătăuani Vechi, județul Suceava; acesta presta munci ocazionale la diverși cetățeni din localitate.

În ambele cazuri, decesul a avut cauze naturale.

Telex infracțional

Vineri, 26 noiembrie a.c., în timpul zilei, autori necunoscuți au pătruns prin forțarea geamurilor de la bucatărie în locuința lui T. Mioara, strada Coloniștilor nr.5, sustrăgând 2000 DM și aparatură electronică în valoare de două milioane lei. * Tot vineri, și tot ziua, folosind chei potrivite, hotii au pătruns în locuința lui S. Mariana, din Calea Aurel Vlaicu bl.N-1-1, sustrăgând 2 aparate radio și casete audio, în valoare de 40.000 lei. * Cu ocazia unui control efectuat de Brigada mobilă, în parcare de pe Calea Șirinei au fost găsite, în compania unor șoferi turci de TIR-uri, Nicola Violeta din Horia și Prodan Ionela din Fântânele. Fetele au fost avertizate și trimise acasă. * În 26

Sâmbătă, 27 noiembrie a.c., autori necunoscuți, au pătruns în locuința lui I. Sergiu din Gurahonț nr.351, în lipsa acestuia de acasă. Au fost furate o combină muzicală cu boxe, o jucărie teleghidată, un LNC pentru antenă parabolică etc., bunuri în valoare de 2.000.000 lei. Chiar a doua zi în urma cercetărilor efectuate au fost reținuți în legătură cu acest furt Mager Ionel Nicușor 17 ani și Covaciu Daniel Benjamin 13 ani amândoi din Gurahonț. Bunurile au fost recuperate și restituite. * În perioada 26-28 noiembrie autori necunoscuți au pătruns prin forțarea lacătului și apoi prin spargerea ușii în cabana din Ghioroc Valea Domnească proprietatea lui Z. Ștefan din Arad, de unde au sustras bunuri în valoare de 250.000 lei.

Ieri, în Piața Palatului la mitingul BNS-ului S-a cerut demisia Guvernului

Luni, 29 noiembrie 1993, ora 13.45. În Piața Palatului din București e un ger de crapă pietrele. Mai e un pic și necepe mitingul organizat de Blocul Național Sindical, în colaborare cu cartelul Alfa.

Coloane ordonate continuă să vină din trei direcții: dinspre Union, dinspre Hotel București și dinspre B-dul Bălcescu. E plin de steaguri și pancarte. Predomină culoarea bleu, culoarea BNS-ului. Există și drapelul național, cu gaură în loc de stemă. Lozincile ridicate deasupra capului sunt care mai de care mai „amicale”:

„Văcăroiu și ai lui, criminalii neamului”; „Sărăcia a ajuns emblema națiunii. Rușine, guvernanti!”; „Privatizarea marilor firme - Unică sansă”.

De la stație se face apel să nu se folosească mitingul în scopuri politice. Suporterii Convenției Democratice sunt rugați să nu împrăști manifeste. „Noi nu suntem nici cu Iliescu, nici cu Văcăroiu, nici cu regele!” Totuși, peste câteva minute, un mic grup purtând banderole cu „BNS” pe mânecă, împarte manifeste tipărite de CD, scandând „Iliescu - afară, regele în țară!” se strigă de la stație: „Ei nu sunt din BNS!” Un monarhist îl

abordează pe cel care strigase „Lider ești tu, mă? Te-a plătit Iliescu”. Busculada produsă este imediat oprită.

Ora 14.10. În piață sunt deja câteva mii de oameni veniți din diferite orașe: Constanța, Ploiești, Brașov, Oltenița, Cîmpulung-Muscel, precum și de pe marile platforme bucureștene: Pipera, Vulcan, Grivita. Încerc să observ vreo pancartă de la Arad. Nu se vede.

Liderul BNS, dl. Dumitru Costin declară mitingul deschis, rostind următoarele cuvinte: „Ne aflăm acum, aici, pentru a aduce la cunoștința puterii actuale că avem o singură revendicare: demisia Guvernului Văcăroiu”. Apoi enumeră „realizările” actualului executiv: sărăcie, minciună, corupție, foamete, somaj.

Președintele Asociației 21 Decembrie, dl. Adrian Dumitrescu își exprimă solidaritatea cu sindicaliștii și îl acuză pe dl. Ion Iliescu de grava situație din țară („însăși ființa națională și integritatea poporului sunt grav amenințate”).

Rând pe rând, vor mai lua cuvântul d-nii: Cornel Rădoi (liderul lucrătorilor de la Metrou), Romulus Niță (vicepreședintele cartelului Alfa), Matei Brătianu (liderul lucrătorilor de la Poșta, domnia sa susținând ideea

grevei generale), Vlad Ioan (liderul mecanicilor de locomotivă), și alții. Toți critica politica Guvernului folosind termeni categorici.

Mulțimea aflată în piață răspunde în răstimpuri, scandând diverse lozinci: Jos Iliescu! Jos Văcăroiu! Demisia! Grevă generală!

Dl. Alexandru Petrov (liderul lucrătorilor din ROMTELECOM) a făcut o figură aparte. Domnia sa a adoptat aceeași luare de poziție cu ceilalți vorbitori, dar a mai venit și cu ceva în plus. Iată ce susține dl. Petrov. CNSLR, care de fapt este fostul UGSR a inițiat un proiect pentru Legea sindicatelor, prin care urmărește să pună mâna pe întregul patrimoniu. BNS nu are sediu, iar CNSLR se lăfăie într-o clădire, la etajul II. Mai mult decât atât, ei vor să creeze o singură centrală sindicală, așa cum era în 1989. Dl. Petrov propune să se facă o interpelare la Parlament, cu următoarele trei solicitări: Legea sindicatelor să fie promulgată după ce vor fi consultate toate confederațiile (CNSLR-ul cu cine s-a consultat?); patrimoniul fostului UGSR să se împartă în mod echitabil; Curtea de conturi să verifice situația fostului UGSR.

VALENTIN GROS

Prinos de recunoștință DE ZIUA NAȚIONALĂ

Cu ocazia Sfântă și Istorică a Zilei Naționale a României când se împlinesc 75 de ani de la Marea Unire, SINDICATUL LIBER „ASTRA” VAGOANE ARAD, aduce prinosul recunoștinței sale, marilor făuritori de neam și țară, celor ce au făcut ca ARADUL să intre pentru eternitate în Istoria Națională, ca fiind crucetelul în care a fost plasmuită Unirea.

Ei au fost nemuritorii Vasile Goldiș, Ștefan Cicio-Pop, Ioan Suciu alături de întreaga pleiadă de patrioți ai vremii.

Aducem de asemenea urări de bine, prosperitate membrilor noștri de sindicat, familiilor acestora, cât și tuturor arădenilor.

Lider
IONEL RUSU
Secretar
ing. VALENTIN CHIRA

ADEVĂRUL LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOĂSTRĂ

La telefonul dimineții 16654, între orele 9-12

▲ **Procesul autoturismelor.** Tribunalul Municipal București a admis apelul declarat de A.P.C.A. contra sentinței civile dată de Judecătoria sectorului 1 București, prin care aceasta a hotărât nedrept și nelegal anularea acțiunii făcute de A.P.C.A. Prin Decizia nr.419/18.02.1993 T.M.B.-ul a desființat sentința Judecătoria sectorului nr.1 și a trimis dosarul pentru rejudecare la Judecătoria sectorului 1 București. Informația a fost primită din partea domnului Csorba Vasile, B-dul Revoluției nr.80, tel. 13581.

▲ **Precizare.** În articolul „Miss-a dărdăind de frig nu a primit nici diademă, nici eșarfă”, dintr-o eroare a apărut numele premiantei Amelia Kurecska (premiul II), Filimon în loc de Kurecska. S-a impus rectificarea cuvenită cu scuzele de rigoare.

▲ **Atenție la parcare.** „Când vor fi puse în aplicare măsurile de ridicare a autoturismelor în cazurile în care acestea parchează în locuri necorespunzătoare?” ne-a întrebat doamna Camelia Racoviță, str. Mețianu

nr.1

Răspuns: Prin amabilitatea domnului colonel Viorel Puta, șeful Poliției Municipale Arad, putem să-i dăm un răspuns doamnei Racoviță. Această măsură a fost stipulată printr-o Hotărâre a Consiliului Local Arad din 30 august 1993. Cu toate acestea deocamdată este inaplicabilă, datorită faptului că nu s-a căzut încă de acord asupra agentului economic, care să procedeze la blocarea, ridicarea, transportarea și asigurarea măsurilor de pază a vehiculelor ridicate. Deci, deocamdată această măsură se aplică...nu!

▲ **Fără gaz!** De patru luni, doamna Angela Rădulescu de pe str. Măcinului nr.1 nu a beneficiat de butelie pentru aragaz. Deși pe alte străzi se distribuie, pe Măcinului, nu! I s-a spus că numai peste o lună vor ajunge la ea. Până atunci se întreabă ce-o să facă?...

Redactor de serviciu,
FLORIN TRUȚ

CONCURSUL CLUBURILOR DE TURISM DIN ROMÂNIA „LIRA ARĂDEANĂ”

organizată de cercurile turistice arădene „CONDORUL”, „STEAUA NORDULUI”, precum și de „ASOCIAȚIA TURISTILOR MONTANI ARAD”, în perioada 10-12 decembrie a.c. în stațiunea MONEASA.

Concursul, care are ca scop întărirea legăturilor de prietenie și colaborare între cercurile turistice dar și turiști individuali, cuprinde următoarele probe, toate cu tematică montană:

1). - DIASON - max.36 diapozitive. Organizatorii asigură aparatul necesar proiectiei; 2). - EXPOZIȚIE FOTOGRAFICĂ. Participanții vor prezenta 8 lucrări ALB/NEGRU, format 18/24; 3). - Program cultural cu durată de maximum 20 minute; 4). - Expoziție de caricaturi (5 lucrări); 5). - Expoziție de grafică (5 lucrări); 6). - Expoziție de colecții: (fanioane, ecusoane, insigne sau orice altă colecție cu tematică turistic-montană); 7). - Probă surpriză.

CALENDARUL CONCURSULUI:

Participanții vor fi așteptați cu autobuz în gara Sebiș (tabela CFR, la fiecare tren, începând de VINERI, 10 decembrie a.c., ora 7,

Chirurgia plastică arădeană în... Republica Moldova

Zilele trecute, mai precis în perioada 19-20 noiembrie a.c., în capitala Republicii Moldova - Chișinău - s-a desfășurat cea de a III-a Conferință Națională de Chirurgie plastică și estetică. Din delegația română - formată din 12 specialiști în materie din București, Timișoara, Arad, Brașov, Buzău și Craiova - a făcut parte și dl. dr. CONSTANTIN FRIMU, șeful secției „Chirurgie plastică” de la Spitalul județean Arad, care la întrebările puse de noi, ne-a precizat:

- Am prezentat o lucrare de sine stătătoare, rod al unei activități de cercetare de 10 ani și însumând concluziile relevante de un număr de 62 de cazuri rezolvate. Este vorba despre „Grefarea cu piele liberă despătată, repetată, de necesi-

tate”.

Pe parcursul manifestării științifice medicale de la Chișinău s-a stabilit unificarea tematicii de cercetare care se va anunța cel puțin cu un an de zile înainte de manifestarea (conferința) științifică următoare. Pentru anul 1994 tematica de cercetare vizează: „Chirurgia arsurilor” și „Chirurgia plastică reparatorie a sânelui”.

Conferințele, simpoziioanele se vor organiza în comun, după principiul proporționalității, iar activitatea de pregătire a cadrelor și de perfecționare a pregătirii lor profesionale se va face la București.

- Vă mulțumim pentru detalii.

CONSTANTIN SIMION

Italia - Satelit

MARȚI, 30 NOIEMBRIE

ITALIA 1

7,30 Ciao, ciao mattina - desene animate

10,15 Baby Siter - serial

10,45 Casa Keaton - serial

11,15 Starsky și Hutch - serial

12,15 A-TEAM - serial

13,15 Aici, Italia!

13,50 Ciao, ciao - desene animate

15,30 Non e la RAI

17,15 Unomania - show

17,45 Unomania magazin - show

18,30 Mitico - show

18,55 Studio sportiv

19,00 Super Vicky - serial

19,30 Școala de vis-a-vis - serial

20,00 Willy, Principele de Bel-Air - serial

20,30 Studio deschis - știri

20,50 Radio Londra - actualități

21,05 Karaoke! Prețul e corect - concurs

21,35 O carieră pentru doi - film SUA, 1990

23,40 Apelul de marți

1,40 Aici Italia!

1,55 Studio sportiv

CANALE 5

7,30 Prima pagină - actualități

10,00 Show-ul lui Maurizio Constanzo - reluare

12,45 Forum

14,00 TG 5 - știri

14,40 Este adevărat? - show

16,00 Agenția matrimonială - show

17,00 Desene animate de Walt Disney

17,30 Bim, bum, bam - desene animate

18,55 TG 5 flash

19,02 OK! Prețul este corect - concurs

20,00 Roata norocului - concurs

21,00 TG 5 - știri

21,40 Spectacol sportiv

23,30 în direct

0,15 Show-ul lui Maurizio Constanzo

RETE 4

6,30 O familie americană - serial

8,15 Jeffersonii - serial

8,40 Vraja dragostei - serial

9,00 Trei inimi cu împrumut - serial

9,30 Mica Cenușareasă - serial

10,00 Suflet pierdut - serial

10,30 TG 4 - știri

10,45 Bună dimineața!

11,00 Soledad - serial

11,30 Febra dragostei - serial

12,15 Când sosește iubirea - serial

12,55 TG 4 - știri

13,00 Celeste - serial

14,00 Cărări - serial - partea I

14,30 TG 4 - știri

15,00 Cărări - serial - partea a II-a

15,30 Prima dragoste - serial

16,30 Doamna în roz - serial

17,00 Adevărul - show

17,45 Noul joc al cuplurilor - show

18,30 TG 4 - știri

18,35 Cu adevărat frumoasă

18,45 Locuri comune

18,55 Funari News - actualități

20,00 TG 4 - știri

21,30 Sărme - comedie SUA, 1990 cu Cher

23,40 Căutare disperată - comedie SUA, 1985

2,15 Ziarele de mâine - avanscronică

2,30 Cu adevărat frumoasă

3,55 Comandant von Butelcută

MIERCURI, 1 DECEMBRIE

ITALIA 1

7,30 Ciao, ciao, mattina - desene animate

10,15 Baby Siter - serial

10,45 Casa Keaton - serial

11,15 Starsky și Hutch - serial

12,15 A-TEAM - serial

13,15 Aici, Italia!

13,30 Studio deschis - știri

13,50 Ciao, ciao - desene animate

15,30 Non e la RAI - show

17,15 Unomania - show

17,45 Unomania magazin - show

18,30 Mitico - show

18,55 Studio sportiv

19,00 Super Vicky - serial

19,30 Școala de vis-a-vis - serial

20,00 Willy, Principele de Bel-Air

20,30 Studio deschis - știri

20,50 Radio Londra - actualități

21,05 Karaoke - show

21,35 Monstrul este îndrăgostit - film SUA, 1989

23,40 Pariu mortal - film SUA, 1990

0,30 Visătorul - serial

1,00 Aici, Italia! - reluare

CANALE 5

7,30 Prima pagină - actualități

10,00 Suflet pierdut - serial

10,30 TG 4 - știri

10,45 Bună dimineața!

11,00 Soledad - serial

11,30 Febra dragostei - serial

12,15 Când sosește iubirea - serial

12,55 TG 4 - știri

13,00 Celeste - serial

14,00 Cărări - serial - partea I

14,30 TG 4 - știri

15,00 Cărări - serial - partea a II-a

15,30 Prima dragoste - teatru TV

16,30 Doamna în roz - serial

17,00 Adevărul - show

17,45 Noul joc al cuplurilor - show

18,30 TG 4 - știri

18,35 Cu adevărat frumoasă

18,45 Locuri comune

18,55 Funari News - serial

20,00 TG 4 - știri

21,30 Misterul von Bulow - film SUA, 1990

23,40 Amor și sânge - film SUA, 1985

1,40 Ziarele de mâine - avanscronică

3,00 Tinerete rebelă - film SUA, 1956 cu Ginger Rogers

Vernisaj pe stradă

Protestez pentru că „nu sunt primite lucrările mele de artă plastică de la Salonul de artă - Sala Forum din strada V.Alecsandri ce urmează a fi deschis în 30 noiembrie 1993 cu prilejul MARII SĂRBĂTORI NAȚIONALE A ROMÂNIEI - 1 DECEMBRIE. Cer criticilor de artă, presei, TV și tuturor iubitorilor de artă să se alature acțiunii mele!”

Acesta este textul protestului d-lui Constantin Milea Sandu din Arad Micălacă bloc 303, sc.B ap.3. Deoarece lucrările domniei sale nu vor putea fi expuse la „Salonul de artă”, dl. C.M.S. și-a vernisat expoziția personală în colțul străzii Alecsandri.

Iată ce ne-a mai declarat domnia sa: „Organizatorii au dat un anunț acum trei săptămâni prin care solicitau ca artiștii plastici să-și aducă lucrările în vederea organizării expoziției. Eu am ajuns, spun dânsii, cu întârziere. În anunț nu se menționa data jurizării și componența juriului. Le reproșez organizatorilor lipsa de transparență din moment ce nu-și declină identitatea. Cred că iubitorii de artă doresc să știe cine sunt aceia care promovează valori de artă contemporană. M-am adresat directorului Galeriei care a refuzat să-mi primească lucrările. Protestul meu a

D.S.

Vineri a fost o căruță, sâmbătă un camion

Vineri, 26 noiembrie, în jurul orelor 11, Vesa Ioan, 69 ani, din satul Cicir, a tras de hături, intenționând să intre pe o stradă laterală. Cum nu s-a asigurat înainte, a tăiat calea autoturismului la volanul căruia se afla Munteanu Gheorghe, din Sâmbăteni. Acesta nu a mai putut evita accidentul, intrând în căruță.

Au fost accidentați căruțașul, Goia Petru 74 ani, și Sabău Luca, 62 ani, care se aflau în căruță.

Sâmbătă, la orele 18,15 în Arad, Ardelean Dănuț, 36 ani, din Dorgoș, șofer la Firma S.C. Royal SRL; conducând autocamionul cu numărul provizoriu de circulație AR-0515, ajungând într-o intersecție și vrând să schimbe direcția de mers, a virat la stânga, fără să se asigure și fără a da prioritate de trecere microbusului condus de Nemeș Ladislau 39 ani, din Arad, șofer la S.C. Nicola Impex SRL din Arad. Acesta din urmă a fost grav accidentat și internat cu diagnosticul politraumatism facial, fractură gambă stângă și politraumatism la soldul stâng.

Aradul, capitala Transilvaniei în noiembrie 1918 (X)

După convocarea Marii Adunări Naționale, au urmat 10 zile din cele mai frumoase ale istoriei Transilvaniei. Evocându-le, „Foiașul poporului” (din 3 decembrie 1939) scria: gândurile românilor ardeleni „erau curate ca razele soarelui, iubirea frățească nemărginită... ziua și noaptea nu ne cugetăm decât la noua viață în Țara Românească, pentru care să muncim ca să întărim și mai mult...” Au fost, acele zile, cele mai entuziaste, mai înfrigate și mai emoționante, entuziasmul și hotărârea de atunci a românilor ne mai putând fi înăbușite de nimeni și de nici o forță.

Într-un asemenea entuziasm și în timpul acelor zile glorioase de 21-30 noiembrie 1918, CNRC a depus o stăruitoare activitate pentru pregătirea Marii Adunări Naționale sub toate aspectele ei. Mai întâi au fost pregătite și organizate alegerile de delegați pentru adunare. Ele s-au desfășurat în majoritatea cazurilor între 23-27 noiembrie 1918. Și pentru ca să se desfășoare corespunzător CNRC a trimis împuterniciți peste tot în Transilvania ca să dea informații concrete asupra modului de alegere și de participare. Mai mult, dezbătând această problemă, CNRC a apreciat că sunt necesare noi precizări privind alegerile de delegați. În consecință în ziarul „Românul” (din 23 noiembrie) sunt publicate Instrucțiunile privitoare la Adunarea Națională. Alegerile au avut un caracter profund democratic și de aceea între delegații aleși întâlnim, în primul rând, țărani, cei care de fapt constituiau atunci majoritatea populației și baza societății. Alături de ei au fost aleși preoți, învățători, muncitori, medici, avocați, studenți etc. Toți, indiferent de profesie, erau mânăți de năzuința fermă a tuturor românilor de unire a Transilvaniei cu România. Sunt clocvente în acest sens procesele verbale de alegeri, credenționale și împuternicirile date delegaților. În toate se arată clar dorința nestrămutată de unire într-un singur stat național și de aceea purtau, de cele mai multe ori, sute de mii de semnături. Și pentru a nu fi nici un dubiu în acest sens, foarte multe comune „din îndemn propriu și fără nici o silă sau amenințare din vreă parte” – cum se menționa la începutul lor, au adoptat așa numita Hotărârea noastră, în care așterneau „tot ce au dorit strămoșii noștri, tot ce ne încălzește pe noi cei de față și tot ce va

înălța pururea pe fiii și nepoții noștri”, adică hotărârea de unire, a tuturor românilor într-un singur stat. Ele erau urmate de sute de mii de semnături.

Având în vedere importanța hotărârilor ce urmau a fi luate la Alba Iulia, o altă problemă urmărită în acel timp de către CNRC a fost propaganda pentru participarea la Marea Adunare Națională a unui cât mai mare număr de români, așa cum se preciza în ziarul „Românul” (din 23 noiembrie 1918): „Bărbați, bătrâni și tineri, învățători, preoți și țărani, grăbiți la Alba Iulia, la marele praznic național, unde se pecețuiește soarta neamului”. Dintre multele, foarte multele apeluri și acțiuni inițiate în sensul arătat, să reținem în primul rând ziarul „Românul” oficiosul CNRC, care zi de zi a adresat chemări, apeluri și îndemnuri pentru ca la Alba Iulia să fie prezente un număr cât mai mare de români, numai vrednic de cauza mare și sfântă. Nr. din 23 noiembrie pe trei coloane avea scris: „Toată suflarea românească să grăbească la Alba Iulia”, pentru a se folosi de dreptul „de liberă dispunere al popoarelor”, și a-și croi soarta „bineînțele în spirit adevărat democratic”.

Concomitent s-au întreprins demersuri pentru combaterea știrilor false, pentru că au existat încercări prin care se încerca zădărnicierea de Unire a românilor. Bunăoară în perioada pe care o analizăm, guvernul maghiar a adresat națiunilor nemaghiare o proclamație, în care le roagă „să facă bine să rămână în Ungaria că o să le meargă bine de aici încolo”. Ziarul „Românul” (din 27 noiembrie) într-un articol bine documentat, celui, pe un ton sobru răspunde printre altele: „Nu, d-le Karoly, și d-le Jaszi, nu mai credem, căci nu mai putem; ar fi să renunțăm la ultimul efort al salvării noastre: la unitatea românului cea de pe urmă... Prăpastia de neîncredere ce așă săpat-o în sufletul nostru nu se poate nivela cu păienjenisuri de vorbe...” Tot la fel au fost combătute și alte zvonuri, precum cele privitoare la stăpânirea „băierească” din România, care nu va da pământ țărănilor, cum o vor face însă moșierii maghiari etc.

O problemă importantă care a stat permanent în atenția CNRC a fost stabilirea planului desfășurării concrete a adunării de la Alba Iulia. Întreaga organizare a Adunării Naționale s-a făcut sub îndrumarea CNRC.

Inițiat și aprobat de CNRC planul acestei adunări a fost discutat în amănunțime cu cei de la Alba Iulia în frunte cu avocatul I.C.Pop și căpitanul Florian Medrea. El cuprindea prevederi referitoare la organizarea propagandei, asigurarea circulației, încartiruirea, alimentarea, ordinea și siguranța adunării. În scopul definitivării lui în 11/24 noiembrie, o delegație din Alba Iulia alcătuită din inginerul Aurel Stoica și avocatul Zaharia Munteanu au venit la Arad, spre a raporta conducerii Consiliului situația din localitate și județ și pentru a primi dispozițiile necesare. Au fost primiți de Ștefan Cicio Pop, Vasile Goldiș, Ioan Suciu, stabilind împreună planul de urmat. După întoarcerea de la Arad a delegației la Alba Iulia s-a format un comitet în componența căruia intrau inginerul Aurel Stoica, farmacistul V.Vlad și avocatul Ioan C.Pop, care și-a asumat răspunderea aplicării dispozițiilor primite.

Dintre măsurile concrete reținem faptul că în vederea întrunirii delegaților oficiali și a dezbaterii din cadrul adunării la o fost achiziționată sala de festivități a cazinoului din cetate al ofițerilor (actuala sală a Marii Uniri), iar la Hotelul „Hungaria” s-a amenajat un birou pentru primirea corespondenței și distribuirea biletelor de încartiruire. În 14/27 noiembrie, pentru a verifica situația locală și eficacitatea măsurilor de securitate luate de garda națională, la Alba Iulia au sosit delegații CNRC. Aceștia au avut o lungă discuție cu protopopul Teculescu, președintele consiliului, Alexandru Fodor și căpitanul Florian Medrea – comandantul găzii naționale. S-a constatat că până atunci căpitanul Medrea reușise să organizeze 12 companii alcătuite din 1.700 „feciori”, dotate, pe lângă puștile individuale, și cu 14 mitraliere. În consecință paza orașului și a împrejurimilor, inclusiv gărzile se aflau deci complet în mâna gărzilor românești. În aceeași zi de 14/27 noiembrie veneau vești de la Sibiu prin care consiliul de acolo raporta că luase sub „scutul său toate liniile ferate ce pleacă din oraș”.

În 16/29 noiembrie s-au stabilit măsurile concrete de pază și siguranță privind direct Marea Adunare Națională. Bunăoară în cetate, unde urma să aibe loc adunarea, siguranța era asigurată de un puternic detașament militar sub comanda căpitanului Ioan F.Negruțiu. Câmpia Albei Iulia,

unde urma să se țină adunarea participanților militari era înconjurată la mari distanțe de un cordon de soldați prin care nu se putea trece decât în grupuri compacte, ori având legitimație specială. S-au stabilit măsuri privind organizarea unui serviciu sanitar, s-au luat măsuri în vederea plecării mulțimii de la Alba Iulia etc. În aceeași zi de 16/29 noiembrie, pentru informarea tuturor, Consiliul din Alba Iulia împreună cu comandamentul găzii au dat publicității, sub forma unei foi volante, Îndrumările pentru ținuta publicului la Marea Adunare Constituată. În ajunul Marii Adunări Naționale prin grija CNRC și a celor din loc, Alba Iulia era pe deplin pregătită pentru marele rol istoric ce i se hărăzise.

Concomitent CNRC a acționat pentru a asigura trenurile speciale necesare deplasării la Alba Iulia a participanților. În acest scop în ultima parte a lunii noiembrie 1918, s-au aflat la Budapesta trei membri ai Consiliului Național Român, I.Flueras, I.Jumanca și E.Grapini. Tratatul cu reprezentanții guvernului maghiar au fost purtate de Ioan Flueras. El a reușit să obțină aprobarea în acest sens, în noaptea de 27 noiembrie guvernul maghiar hotărând să pună la dispoziția delegaților trenuri speciale, pentru a se putea deplasa la Alba Iulia.

Alte probleme care au stat atunci în atenția CNRC au fost programul adunării și a conținutului hotărârilor care urmau să fie luate de către participanții la

Adunare. În privința programului acesta prevedea:

1. La ora 7 dimineața serviciu divin, celebrat în cele două biserici românești – greco-ortodoxă și greco-catolică, de către toți preoții bisericii naționale.

2. La ora 10, deschiderea Marii Adunări Naționale în sala de festivități a cazinoului din Cetate.

3. Citirea proiectului de hotărâre, redactat de Comitetul Național Român.

Declarația sau Hotărârea de la 1 Decembrie 1918, redactată de către Vasile Goldiș, a fost discutată în privința conținutului ei, în cadrul CNRC. Bunăoară, la 12/25 noiembrie, între alte probleme dezbătute legat de conținutul declarației a fost problema prerogativelor pentru muncitorii români, ridicată de Ioan Flueras. Legat de aceasta CNRC a dat următoarea declarație:

„1. Muncitorilor din industrie, Consiliul Național Român, în noul stat pe care îl va întemeia, le va asigura toate acele drepturi și avantaje de care se bucură muncitorimea în toate țările dezvoltate din punct de vedere industrial al Occidentului.

2. Consiliul Național Român, garantează de asemenea deplina libertate a presei, dreptul de asociere și de întrunire și libera propagandă a oricărei idei”. O nouă ședință a ținut CNRC pe tema Declarației în 15/28 noiembrie, când acesteia i s-a dat o formă definitivă.

Urmare a tuturor acestor eforturi începând cu 14/27 noiembrie 1918 la Alba Iulia seoseau neîn-

rupt delegați.

Vineri după masă, au sosit în cetatea istorică primii reprezentanți ai CNRC – Ștefan Cicio Pop și Vasile Goldiș împreună cu Ioan Suciu, care avea misiunea de a definitiva programul și modalitățile de desfășurare a adunării. Ulterior au sosit și ceilalți membri CNRC. Sâmbătă 17/29 noiembrie, până noaptea târziu, membrii CNRC împreună cu numeroși alți fruntași politici români transilvăneni, s-au întrunit la hotelul „Hungaria”, unde se instalase, sub conducerea lui Ioan Suciu, biroul de organizare al adunării, pentru a discuta ultimele detalii ale organizării adunării și rezoluțiilor ce urmau a fi propuse adunării.

A doua zi, 18 noiembrie/1 decembrie 1918, duminică, membrii CNRC au luat parte la Marea Adunare Națională. Conform programului au participat, mai întâi, la slujba de dimineață, iar apoi la Adunarea delegaților oficiali din sala festivă a Cazinoului din Cetate. Aici primul care a luat cuvântul și care a deschis adunarea a fost Ștefan Cicio Pop, în calitatea sa de președinte. În discursul său, deosebit de expresiv și sintetic, acesta evidențiază mai întâi hotărârea CNRC de a convoca Adunarea Națională, motivele pentru care ea să aibă loc la Alba Iulia. Trece apoi în revistă evenimentele principale din timpul celor patru ani de război și procesul destrămării monarhiei austro-ungare și momentele principale premergătoare Marii Uniri. Și încheie astfel: „Consiliul Național Român și-a împlinit chemarea sa față de națiunea română. El își depune mandatul în mâinile națiunii române. Acum, voi, reprezentanți ai poporului, sunteți chemați să vă spuneți cuvântul”. Dintre membrii CNRC în cadrul Adunării deputaților au mai luat cuvântul Vasile Goldiș, care a rostit discursul solemn și festiv și a prezentat Hotărârea de la Alba Iulia – a cărui autor era și Iosif Jumanca. De asemenea toți membrii CNRC au luat cuvântul în cadrul mării adunări de pe Câmpul lui Horea, unde erau prezente cei peste 100.000 de participanți voluntari.

În felul acesta CNRC, în capitala Transilvaniei care a fost Aradul, a înscris una din cele mai memorabile pagini din istoria românilor, pagina care consemnează actul fundamental al întregii noastre istorii naționale – Marea Unire de la 1918.

Prof.Dr. ALEXANDRU ROZ

Delegația Ineuului la Marea Unire.

Activitatea parlamentară interbelică

După faurirea statului național unitar român se constată o diversificare a vieții politice din țară. În aria vieții politice au apărut noi partide cum erau Partidul Național Român, Partidul Poporului, Partidul Țărănesc și alte formații mai mici. Când au intervenit chemări la urne în anii postbelici, electoratul n-a avut de optat pentru una din cele două formații politice tradiționale, conservatorii și liberalii, ci s-a aflat în fața unui spectru politic mai larg. Electoratul avea mai multe posibilități de alegere, fapt care s-a oglindit și în structura corpurilor legiuitoare și în activitatea lor.

Parlamentul României se afla încă din primii ani după unire în fața realității istorice de neînălțurat: consolidarea statului român

unificat, obiectiv urmărit imediat după război prin legea votului universal și a reformei agrare. Primul obiectiv major însă care se afla în fața corpurilor legiuitoare românești după război a fost elaborarea unei constituții. Guvernul liberal din anii 1922-1926 a fost condus de o mare personalitate a istoriei noastre naționale: I. I. C. Brătianu. Președintele de consiliu a intuit corect succesul politic ce va fi atribuit autorului proiectului de constituție și în 26 ianuarie 1923 guvernul liberal a depus pe biroul camerelor proiectul său de lege fundamentală. Dezbaterile au fost vii, pasionante și contradictorii. Cu toate acestea, la 26 martie 1923 camera a votat proiectul, în ziua următoare și senatul, iar în 29

martie Regele Ferdinand a promulgat legea de bază a țării, apreciată pentru principiile sale democratice.

Activitatea parlamentară ulterioară și-a îndreptat atenția spre elaborarea unor legi: învățământului, legea subvenționării cultelor, legea organizării cooperăției și altele. Viața parlamentară a fost influențată însă și de alți factori: regrupările politice, modificările de structură politică a corpurilor legiuitoare și psihologia noastră națională. În 10 octombrie 1926, după ce fusese părăsit pe rând de O. Goga și V. Goldiș, Partidul Național Român a fuzionat cu Partidul Țărănesc. Noua formație politică, Partidul Național Țărănesc, a devenit o forță politică redutabilă, căreia în 10 noiem-

bric 1928 i s-a încredințat formarea guvernului, care a fost condus de Iuliu Maniu. Timp de un deceniu viața parlamentară a țării va cunoaște atât aportul constructiv al reprezentanților celor două mari partide, liberal și țăărănesc, cât și disputele dintre ele.

Viața parlamentară din perioada interbelică a beneficiat de aportul unei opoziții active și puternice care a înregistrat la multe alegeri un masiv număr de voturi: 47,1% în 1926; 49% în 1933 și 63,6% în 1937, când guvernul n-a reușit să primească prima majoritară acordată partidului care primea 40% din voturi. Președintele Comitetului Central Electoral, D.G.Lupu, care a refuzat orice compromis, s-a dovedit a fi un mare caracter. Activitatea parlamentară din anii

interbelici a cunoscut și dezbateri aprinse în jurul unor afaceri oneroase. Au fost de notorietate publică dezbaterile determinate de cunoscuta afacere „Skoda”, care a purtat numele uzinei de armament din Cehoslovacia. Aceasta livrase României arme cu peste 48% mai scumpe decât cele livrate altor state, Jugoslavia, de exemplu.

Încă din 1922, corpurile legiuitoare au cunoscut și activități extremiste de dreapta amplificate de partizanii lui A.C.Cuza. Mult mai periculoase au fost excesele de stânga concretizate în rezoluția din 1924 a Partidului Comunist asupra problemei naționale în România. În rezoluție se prevedea „autodeterminarea până la despărțirea unor provincii de statul român”.

Partidul comunist devenise o forță destabilizatoare și ca urmare parlamentarul i-a interzis prin lege activitatea în decembrie 1924. Cu toate acestea, după 1924 au pătruns în țară extremiști din Uniunea Sovietică. Forțele de dreapta au devenit și ele agresive în deceniul următor. Legionarii au recurs la crimă. Au căzut victime premierii I. Gh. Duca la sfârșitul lui decembrie 1933 și Armand Călinescu în septembrie 1939. De aceea, în zilele noastre, corpurile legiuitoare trebuie să găsească țaria morală și juridică a izolării forțelor extremiste. Experiența dureroasă a trecutului recomandă parlamentarilor un comportament cumpătat și înțelept.

VASILE POPEANGĂ

Fondat în 1925 de

Al.T.Stamatiad

Supliment al
cotidianului
„Adevărul” AradSALONUL
LITERARSerie nouă
numărul 19Arad, 30 noiembrie
1993

Somnul Unirei

ION BĂILĂ (1879-1929)

Neam român din patru unghiuri, fruntea și-o ridică sus,
Căci din somnul cel de moarte înviat-ai ca Iisus!
Lanțul sclavului de veacuri azi îl scuturi la pământ,
Iar dușmanii tăi ca pleava umbli-acum bătuți de vânt.
Cei ce-au vrut ca să-ți răpească legea ta și graiul tău
Au ajuns de-ocara lumii sub blestemul cel mai rău.
Neam român, ridică-ți glasul, căci și cerul și pământul
Vrea acum să te-asculte, să-ți audă azi cuvântul.
În cetatea cea străbună, ridicată de Traian,
Azi se-nalță-a doua-oraă fâlnic vulturul roman
Și cu ochii lui cei ageri spintecă văzduhul mare
Neamului român să-i pună nouă și mai largi hotare.

Neam român, îndreaptă-ți ochii, spre cetatea-n care odată
A intrat Mihai Viteazul cu viteaza lui Armată.
Nu vedeți voi pe ruina zidurilor învechite
Umbră lui, care vestește vremurile împlinite
De-a lua în stăpânire pe vecia vecilor
Ce dușmanii îi răpiră tâlhărește, prin omor?

Neam român, tu și urechea și-o apleacă și ascultă,
Căci povestea ta e lungă și durerea ta e mută,
Mut ai fost tu până astăzi și de-ai vrea ca să mai taci
Ar vorbi în lumea largă pietrele pe care calci.
Schingiurile lui Horia cum pot rămâne neuitate?
Horia, care-ntâi strigase: „Împărate, fă dreptate!”

Neam român, până acuma toate și-au fost în zadar
Și revolta cu puterea, ca și ruga la altar,
Căci dușmanii te-mpărțiră - să te poată stăpâni,
Astăzi însă într-un cuget și-ntr-un simț ne vom uni
Și vom spune-n lumea mare că suntem aceiași fii
Noi români din patru unghiuri și din patru-mpărțiri.

SIBIU, 1918

Consiliul Național Român Central din Arad

ÎNSEMNĂRI

La Întâi Decembrie zarea țării descătușată
ne vine lângă tâmplă ca un steag fluturând în
lumină fiindcă Întâi Decembrie e sărbătoarea
de suflet și hotar. Atunci am scos semnele
care ne-au despărțit pământurile și simțirea. E
ziua când vremea se adâncește în ea însăși ca
o fântână în limpezimi. Atunci, uniți,

Verticala Unirii

înaintașii noștri au sădit pădurile dragostei de
țară pentru ca nepoții să moștenească goruni
și am chernat istoria acasă.

La Întâi Decembrie gândul nostru e un
imn de laudă și ziua e o pecete pe-un destin
împlinit, visul dintotdeauna a unității de
limbă, de obiceiuri și crez și e de ajuns să

spunem Țară că ne cresc munții din umeri și
câmpiile ne cântă din palme și dăm fiecărui
lucru nume de bucurie și fiecărei culori sunet
mai nalt.

La Întâi Decembrie am învățat să umblăm
pe cărările lumii drept, având verticala istoriei
noastre în lăuntrul nostru ca o culme luminată
de iubire și de atunci inimile noastre scriu
versuri de slavă ascultând clopotele Unirii
vestind eternitatea pe cer și pe pământ.

LIGIA TOMȘA

Școala publicistică de la
Românul din Arad

La 1 ianuarie 1911 a apărut la Arad
ziarul „Românul”. Era organul de presă
al Partidului Național Român.
Redactarea lui a fost asigurată de o
comisie specială din care făceau parte
cele mai influente personalități ale par-
tidului. Această comisie a incredintat
lui Vasile Goldiș dirijarea nemijlocită a
ziarului, care a contribuit la consoli-
darea mentalității publice transilvane
și la întărirea convingerii ei că se
apropie timpul marilor decizii privind
unirea Transilvaniei cu România.
Goldiș nu s-a abătut nici o clipă de la
pregătirea opiniei publice pentru
această decizie majoră în istoria noas-
tră națională. Cu tactul și pricepera
bunul cunoscător de oameni și a pro-
fesorului care percepe corect talentele
tinerilor, V.Goldiș a făcut din redacția
ziarului pe care-l conducea o școală de
formare a tinerilor publiciști, o insti-
tutie deschisă scriitorilor și gazetarilor
din întregul spațiu românesc, iar din
paginile gazetei o oglindă a frământă-
rilor românilor din toate ținuturile
locuite de ei. De aceea putem vorbi de
o școală gazetărească formată în jurul
Românului și a personalității atrăgă-
toare a lui V.Goldiș.

În apropierea lui Goldiș s-au aflat
forțe publicistice cunoscute și apreciate
de opinia publică transilvăneană:
O.Goga, O.Ghibu, Iuliu Maniu, I.Lupas,
I.Agărbiceanu, H.P.Petrescu și alți pu-
bliciști inzebrați. Marele merit a lui
V.Goldiș a constat însă în recrutarea
tinerelor talente care au fost formate
în redacția ziarului pe care-l conducea.
Acești tineri inzebrați au reușit să
acționeze independent pe diferite fron-
turi de luptă din timpul războiului și să
se afirme ca publiciști angajați în pro-
cesul de întărire a solidarității
naționale. Astfel, în redacția Românului
a fost angajat Aron Cotruș, pe care
V.Goldiș îl cunoscuse la Viena cu prile-
jul serbării Jubileului de 40 de ani al
Societății Academice „România Jună”.
În 1915, Aron Cotruș a tipărit la Arad
în tipografia „Concordia” condusă de
V.Goldiș, primul său volum de versuri
„Sărbătoarea morții”, care l-a impus

imediat în câmpul literelor românești.
După unire, în 1920, Aron Cotruș a
revenit la Arad din lagărele de pri-
zonieri din Italia.

Tot în redacția ziarului „Românul”
s-a format tânărul gazetar Cassian
R.Munteanu, fiu de învățator din
Vermus (Banat), care ulterior a trecut
Carpații și a activat în România și în
Basarabia. În anul 1918 a editat la
Tighina un ziar cu nume simbolic,
Nistrul. Un alt tânăr gazetar care a acti-
vat în redacția Românului a fost Vasile
Stoica, originar din Avrig. În 1916 a
luptat în Armata Română pentru elibe-
rarea Transilvaniei, iar în anii 1917-
1918 a desfășurat o susținută activi-
tate în Statele Unite, urmărind să
informeze corect publicul american
despre situația din Transilvania. A pu-
blicat, printre altele, cartea în America
pentru cauza românească, 1926. Sub
îndrumarea atentă a lui Goldiș s-au for-
mat și alți publiciști: Ion Clopotel -
redactor al Gazetei Transilvaniei și al
Societății de Măine, Victor Stanciu pro-
fesor și director al Școlii civile de fete
din Arad și animator al bibliotecii
„Semănătorul”. De la București a venit
în 1912 pentru a lucra în redacția
ziarului arădean, Romulus Cioflec,
care în 1918 a desfășurat o frumoasă
activitate în Basarabia.

Rolul de catalizator al Românului în
spațiul cultural românesc s-a concretizat
și în masiva colaborare a scriitorilor
români de peste Carpați: N.Iorga,
Al.Xenopol, C.Stere, Mircea Russu-
Sirianu, Al.Tălășescu, D.Nanu,
Al.Vlahuță, Constanța Hohoș și alte
forțe culturale. Poezia lui Vlahuță:
„Triumful așteptării” a fost predată lui
V.Goldiș de către I.L.Caragiale, care,
atunci când trecea pe la Arad, se
abătea pe la redacția Românului. Primul
vers al poeziei, „Nebiruit e omul ce
luptă cu credință”, era un omagiu adus
luptătorilor arădeni grupați în jurul lui
V.Goldiș, care, cu toții, credeau că o
nouă etapă a istoriei se apropie și
această etapă are ca idee fundamen-
tală a sa, impunerea principiului
național ca bază a organizării statului

VASILE POPEANGĂ

BISERICA ORTODOXA ROMANA
ȘI ÎNFĂPTUIREA MARI UNIRI

Ziua Națională a
României poartă gândul noș-
tru la o istorie măreață scrisă
prin contribuția întregului
popor. Împreună cu neamul, a
scris-o însă și Biserica
Ortodoxă Română, ceea ce se
cuvine a aminti cu acest
prilej. Într-adevăr, ca o mamă
bună a neamului nostru,
Biserica strămoșească a fost
totdeauna fidelă crezului
unității și unirii tuturor oame-
nilor și mai ales a fraților. Nu
urmăm cursul evenimentelor,
ci punctăm doar ceea ce a
însemnat mai deosebit ca o
prezență bisericească, de alt-
fel neîncetată. Aceasta prin
toți oamenii de bine, în mare
parte fii ai ei. Ca una care a
insuflat simțământul apar-
tenței pământului strămoșesc
și dragostea frățească între cei
din Transilvania și de peste
munți, Biserica Ortodoxă și-a
împlinit misiunea unificatoare
la o înălțime ce o cinstește
deosebit. Centenarul mișcării
memorandiste, încă subliniază
contribuția bisericească. Dar
asa precum se știe, evenimen-
tul de la 1 Decembrie 1918 își
are începutul în veacuri și
milenii. Biserica noastră a
păstrat cu sfințenie tezaurul
spiritual românesc în fiecare
colț al pământului străbun sau
al inimii oricui a odrăslit din
el, spre a-l valorifica la vre-
mea cuvenită.

Întrucât Aradul a devenit,
în preajma anului Unirii, cen-
trul atenției tuturor forțelor
unificatoare, Biserica însăși
din această latură a țării a
împlinit un rost aparte într-o
lucrare de anvergură. În
Transilvania atenția stăpânirii
imperiale străine era aceea de
a nu fi afectată de autonomia
bisericească, cel mai impor-
tant obiectiv al măsurilor con-
stituindu-l scoaterea școlii
confesionale de sub aripa
Bisericii. Or, cultura națională
și școala românească repre-
zenta un factor fundamental al
vieții obștești înviorate mereu
de către Biserica. În fata ata-
curilor însă, Biserica ortodoxă

a rămas fermă, nutriend puter-
nicul simțământ că reprezintă
singura formă de organizare
națională și are de apărât ma-
rile interese și aspirații
românești. Sinoadele sau
Adunările eparhiale de la
Arad sau de la Caransebeș,
lucrând în coordonare în
cadru Mitropoliei Ardealului,
ținând seama și de cele expri-
mate de protopopi și preoți ca
și de credincioși, își
desfășurau activitatea într-o
perspectivă istorică dominată
de profilarea viitorului națio-
nii. Poziția este sintetizată de
afirmația Episcopului
Aradului Ioan Ignatie Papp,
anume că, „Sinodul e chemat
să determine modul cum să
ocrotim la sânul Sfinței noas-
tre Biserici, cum să sustinem,
promovăm și dezvoltăm și
cum să dăm mai multă tărie
de rezistență și putere de viață
mai productivă instituțiilor
noastre religioase, morale,
culturale și economice și
peste tot cum să promovăm,
apărăm și sustinem Biserica
noastră străbună”.
(V.Popeangă și I.B.Mu-
reșianu, Aradul cultural în
lupta pentru înfăptuirea
Marii Uniri 1909-1918 p.15).
Sinodul a adoptat o atitudine
hotărâtă împotriva oricăror
imixțiuni în treburile bis-
ericești, mai ales cele prin
comisari cu rostul cenzurării
activității de la centrul
eparhial. Se consemnează de
exemplu, că la sesiunea din
12 mai 1918, participanții au
aplaudat pe ierarhul care a
reușit într-un mod diplomatic
să îndepărteze de la locul
ședinței pe înaltul comisar,
declorând lucrările încheiate.

Episcopul Ioan a avut de
fapt în jurul său sfințnici
întelepți și devotați, între care
amintim pe marele patriot
Vasile Goldiș, care îdeplinea
în acest timp dificil funcția de
secretar al Episcopiei
Aradului, apoi Roman
Ciorogariu, director al
Preparandiei, devenit vicar și
după aceea episcop la Oradea,

precum și M.Veliciu, N.Zigre,
E.Ungureanu și alți mulți.
Documentele vremii arată și
neajunsurile îndurate de o
parte dintre aceștia, în general
de preoți și învățatori, unii
fiind deținuți, alții deportați,
numărând și pe cei care și-au
pierdut viața. Slujitorii
Bisericii au fost adevărați pio-
nieri ai unor vremi noi, popu-
larizând și dispozițiile
Consiliului Național Român
îndemnând la acțiune în
sensul acestora. La 8 noiem-
brie 1918, Episcopul
Caransebeșului, dr.Miron
Cristea, a dat o circulară
privind înlocuirea formulei de
pomenire a împăratului, cu
aceea de „Înalta noastră
stăpânire națională și Marele
Sfat al Națiunii Române”, text
primit pretutindeni. La 10
noiembrie același an,
Episcopul Aradului Ioan
Papp, fiind și locțiitor de mi-
tropolit, convoacă sinodul
pentru analizarea schimbărilor
din lume. Episcopul a difuzat
și o rugăciune, care s-a rostit
apoi la Marea Adunare
Națională de la Alba Iulia. S-a
constatat și apreciat că, este în
interesul general ca episcopa-
tul român din Transilvania să
adere printr-o declarație
comună la hotărârea „unui
guvern provizoriu al națio-
nii”. Preoțimea a desfășurat
cu precădere în cursul lunii
noiembrie 1918 o activitate
din cele mai eficiente pentru
Unire în satele românești. Ea
a participat la constituirea
consiliilor și a gărzilor națio-
nale, la alegerea deputaților
care să reprezinte la Marea
Adunare Națională circum-
scripțiile electorale și a
îndemnat poporul a merge la
Alba Iulia. De menționat că,
presa bisericească, înțelegând
mai ales revista „Biserica și
școala”, a militat cu tot elanul
pentru atingerea înaltului tel.

+ TIMOTEI
EPISCOL AL
ARADULUI

(continuare în pagina 7) →

Restituiri „Românul” și literatura Unirii

Peste timp, literatura noastră dintotdeauna și-a adăpat sufletul la izvoarele vremurilor. Faptele mărețe ale istoriei neamului au pătruns în conștiința maselor populare, nu numai prin paginile zguduitoare ale istoricilor, ci prin slovele scriitorilor care s-au făcut ecoul lor peste veacuri. Realizarea Marii Uniri de la 1 Decembrie a fost manifestarea voinței unanime a neamului românesc, fiind oglindită în pagini pline de un vibrant patriotism: Presa de atunci, din toate părțile locuite de români a dat o atenție deosebită creațiilor literare care cântau Unirea. Era firesc că și „Românul” din Arad, apărut în 1911, ca organ al Partidului Național Român, să dea luminii tiparului cele mai reprezentative manifestări ale cugetului românesc care cântau Unirea Transilvaniei cu Țara, pregătită de veacuri între zidurile Cetății de pe Mureș. Atunci: „un gând s-a frământat și o inimă a bătut în neamul românesc în ziua dintâi Decembrie; gândul unirii tuturor românilor și inima României Mari”.

Marele cântăreț al „pătimirii noastre”, Octavian Goga a evocat în cuvinte mărețe acest eveniment al istoriei românilor: „Pentru regatul român venirea ardelenilor este cea dintâi sărbătoare a unirii politice cu pământul ce se va rupe de sub sceptrul habsburgilor. Soarta a făcut ca din acest oraș al înfrățirii de odinioară să plece și consolidarea de mâine. Sufletește, această unire a fost totdeauna. Viața Ardealului are de veacuri ca unic punct de orientare: credința unirii de sânge cu Țara. Tot astfel și politicește, principiul unității a îndrumat în mod perpetuu programul gândirii de peste munți...”

Reflecțiile sale erau întemeiate și constituiau entuziasmul care prinsese glas din „dragostea și ura” de veacuri ale poporului cântate în versuri nemuritoare: „Eu sunt ofatul care plânge/ Acolo-n satul meu din deal/ Sunt țipătul muiat în sânge/ Al văduvelor din Ardeal/ Sunt solum dragostei și-al urii/ Un visător de biruință/ Ce port blesteme-n cerul gurii/ Drept moștenire din părinți”.

Mănat de același patriotism fierbinte, Alexandru Vlahuță binecuvântează în cuvinte evenimentul ce-a înfiorat inimile tuturor românilor: „Și gândul mă duce pe cel mai înalt vârf al Carpaților noștri, - îmi fac ochii roată, și toate podoabele țării mi se dezvelesc într-o lumină de vis, toată mândria Doinei-Țară, din cătările Tisei, până la „Marea cea Mare”, iat-o-acum întreagă și lămurită. Mari au fost suferințele pe care le-am îndurat, dar mare-i și răsplata jertfelor noastre. Poate că nicio dată n-a încăput atâta fericire în hotarele țării ce s-a chemat cândva „Dacia Felix”. Îndărățul nostru e o lume pe care se lasă amurgul, cel din urmă amurg. Înaintea noastră mijesc zorii zilei pe o lume nouă...”

De la Iași, însuși marele istoric și scriitor Nicolae Iorga se referă la hotărârea românilor ardeleni de a se uni cu ceilalți frați

apreciind cum se cuvine momentul dezrobirii lor naționale: „Soarta voiește astăzi ca, după jertfa cea mai devotată a noastră, celor de aici a rămas zadarnică, aceeași Dreptate să încunună în aceeași clipă silințele noastre cu silințele voastre, îmbrățișând în aceeași răsplătare întreg neamul românesc”.

Limba, obiceiurile și portul românilor sunt însemnele naționalităților lor și au fost aparate cu strășnicie și prin literatură. În versuri simple, dar cu o bogată încărcătură de sentimente, Maria din Ocna îndeamnă să se păstreze cu orice sacrificii portul țărănesc: „Cu portul meu am fost făloasă/ Și am să fiu cât mai trăiesc/ Că nu sunt porturi mai frumoase/ Ca portul nostru românesc/. Nu trebuie să-și părăsească/ Românul, portul lui străbun./ De vrea ca neamul să-l iubească./ Și poartă nume de român”.

Dacă la începutul lui 1916, în plin război, Ion Agârbiceanu „rectifica” părerea celor ce credeau că în război „muzele tac”, remarcând că „publicația noastră trăiește din simțăminte cele mai curate, din idealurile cele mai înalte ale neamului, în povestirea „Un bătrân se ridică cu vehemență în apărarea limbii străbune”. Moș Simionas află că nepoții săi învață în limba maghiară și în fața preotului zice:

„Voi fi păcătos eu, și nu pot folosi singur, că răutatea e tot pe noi ...

- Ce răutate, moșule, întrebă uimit părintele?...
- Răutatea cea cu necinstea, răspunde el trist ...
Să treacă de la noi răutatea, să ajungă iar în școala noastră la cinstea ce i se cade cartea sfântă, cartea românească. Dumneata știi cum s-a stricat cinstea cărții noastre!?”

Versuri mobilizatoare scrie și I. Georgescu prevestind evenimentul Unirii, pentru înfăptuirea României Mari: „Veniți voiși azi, frați români/ Pe Câmpul Libertății/Căci răsărit-a în sfârșit/ Și soarele dreptății./ Căci noi și prietenii noștri toți/ Vom fi în veci uniți/ Iar inimi de cei cumpliți/ Ca pleavă risipiți ...”

După ce arată suferințele de veacuri ale Ardealului, unde „sărmana scumpă Doină bate drum spre țări străine”, poetul Ov. Hulea prevede sfârșitul robiei: „Când zdrobind cu-o lovitură, pe potrivnicii din cale/ Peste ostile dușmane cerul o să se prăvale...”, pentru ca în final versurile sale să se constituie într-un veritabil blestem: „Iartă, Doamne, toată vina și din inimi și din gând/ Dar pe ucigași, Stăpâne, să nu-i ierți nicicând, nicicând!” Alături de ceilalți scriitori, Ion Băilă dă glas în versurile sale din „Românul” chemării „bătrânilor obișnuiți” a căror credință în puterea neamului e de neclintit. Invocația sa retorică are puternice efecte de conștiință: „Tu, Oltule, val furtunos/ Tu, Mureș, blând și lin, Păziți Ardealul cel frumos/ De ori și ce străini!” Poeziile care cântă Unirea sunt din ce în ce mai

numeroase pe măsură ce evenimentul se apropie, dar și după 1 Decembrie 1918 poezii cântă realizarea visului de secole al românilor ardeleni. În versuri profetice I. Broșu consemnează căzarea rolul tuturor provinciilor în realizarea Unirii: „Banatul ne-a trimis solie/ Năpraznicu-i cuvânt l-aud/ Trezit din somnu-i de urgie/ Brașovul viforos învie,/ La fapte mari de vitejie/ Vin grăniceri din Năsăud/ .../ Și Bucovina blând ne cheamă/ Cu glas de buciom depărtat/ Cu plânsetul duios de mamă/ Lăsați să piară oarba teamă/ Va ține cerul astăzi seamă/ De ceasul nostru așteptat!/ Vezi Basarabia departe/ Înaltă falnicu-i stindard/ Sfărma-vom culmea ce desparte/ Un frate-de-altul și ne-mparte/ De-un singur dor ne leagă-o soartă/ Și inimile ce ne ard...”

Al. Munteanu al lui Vasile cheamă, de asemenea, la sărbătoarea întregului neam românesc: „De la Abrud, de prin Albac/ Din Tebea, unde moaste zac/ Din Câmpul Sfinței Libertăți/ Din cel Banat cu bunătăți/ Veniți la praznic mici și mari/ Voinici cu piepturile tari/ Eroii noștri legendari/ Sub steagul nostru tricolor/ Noi vrem unirea tuturor!”

Slăvindu-și poporul ce-a lacrimat sub asupra străină, T. Murășanu vede momentul istoriei strălucind în metafore inedite: „Popor de sclavi pe plaiuri ardeleni/ Ridică-ți ochii sus și-ți șterge astăzi/ Și cea din urmă lacrimă din gene!/ Ni s-amplinit și Visul azi și Dorul/ Căci iată-l ca o tainică minune/ Zămbește pretutindeni: Tricolorul!”

Una dintre cele mai frumoase poezii inspirate de Marea Unire a fost recitată de Nicolae Băilă la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, fiind un adevărat imn al acestui eveniment istoric al poporului nostru: „Neam român ridică-ți glasul, căci și cerul și pământul/ Vreau acum să te asculte, să-ți audă azi cuvântul/ În cetatea cea străbună, ridicată de Traian/ Azi se-nalță a doua oară falnic vulturul roman/ Și cu ochii lui cei ageri, spintecă văzduhul mare/ Neamului român să-i pună nouă și mai largi hotare!”

Pe lângă rolul politic covârșitor ce l-au avut creațiile literare în versuri și proză publicate în „Românul”, ele au avut și o deosebită importanță în promovarea cu consecvență a culturii naționale, astfel încât constituie parte integrantă a istoriei noastre literare, fără de care nu se poate discuta întreaga moștenire spirituală românească. Mișcarea literară creată în jurul acestei importante publicații arădene are puternice rezonanțe în cultura poporului nostru, intrucât a slujit cu credință cele mai înalte idealuri românești: dezrobirea socială și națională, unitatea noastră statală și consolidarea statului național unitar român, în drumul său spre progres și civilizație, alături de celelalte popoare ale Europei.

prof. IULIAN NEGRILĂ

Studii ■ Cercetări ■ Studii

Sever Bocu și „Aniversările Unirii...”

Intellectualul ardelen

Sufletul unui neam, acest izvor bogat, elocvent și nepieritor, este cel mai puternic arsenal cu care își apără un popor originea, individualitatea și tot ce a moștenit din străbuni.

Renumele bun al Lipovei și tradiția ei culturală, de peste o sută de ani, se reazimă pe astfel de suflete, pe trecut și pe figurile trecutului. Una din aceste figuri este Sever Bocu, născut la Siștarovăț în anul 1874, absolvent al Academiei Comerciale din Cluj, completată cu Ecole de Hautes Etudes de la Paris, care după o scurtă activitate de contabil, trece în ziaristică și în lupta politică națională.

Fiu al lui Gheorghe Bocu (1850-1893) învățător în localitatea Siștarovăț, venit din ținutul Hălmeagului, cel care întruvișează durerea neamului românesc în nemuritoare „Doină a lui Lucaciu”, care întărește odată mai mult în sufletele românilor sentimentul solidarității cu lupta memorandiștilor, Sever Bocu la vârsta de 19 ani, în ziua de 28 mai 1892, adună mii de țărani din ținutul Lipovei, pe dealul numit „la rugă”, unde toți aceștia jură credință ideilor Memorandumului. În acest loc, în mai 1933, el va ridica prin subscripție publică „Crucea memorandiștilor” cunoscută de locuitorii Lipovei sub denumirea de „Crucea lui Bocu”.

Tânăr entuziast, Sever Bocu este prezent în lupta politică de timpuriu, chiar înainte de începuturile activității de contabil sau de ziarist.

În timpul studiilor a fost ales delegat al Lipovei la procesul Memorandumului de la Cluj, din mai 1894. A fost unul dintre promotorii „noului activism” numărându-se printre „tinerii oțeliți” care au imprimat un rol decisiv luptei naționale, în direcția Unirii cu țara.

Soția sa, Marilena Bocu, născută Manolescu și venită din România prin căsătorie, fiica primarului de Sinaia, l-a secondat admirabil prin strădanii deosebite în ce privește introducerea costumului național românesc cu prilejul manifestărilor culturale, precum și organizarea unor expoziții de costume românești la Paris, tesute și cusute de către Marilena Bocu, ajutate de către femei din Lipova, costume care se mai găsesc în parte în patrimoniul Muzeului Orașului Lipova.

Patriotul și Unirea

Din anul 1903, îl găsim pe Sever Bocu redactor, apoi prim-redactor al ziarului „Tribuna” din Arad, când pentru curajoasa sa activitate în slujba idealurilor naționale ale românilor a fost implicat în nenumărate procese de presă și a suferit mai multe internări.

După ce „Tribuna” și-a încetat activitatea, în anul 1912, Sever Bocu a trecut Carpații în România, unde la București și-a continuat activitatea de jurnalist la ziarul „Tribuna” din București, în coloanele căruia a militat pentru intrarea României în război, pentru înfăptuirea idealului drag al românilor - întregirea neamului - înrolându-se în armata română și luptând pentru apărarea pământului sfânt al patriei.

Memburu al comitetului de transilvăneni creat la Iași, în ianuarie 1917, pentru susținerea luptei naționale, Sever Bocu a contribuit la aducerea în țară a corpului de voluntari transilvăneni, format din foștii prizonieri din armata austro-ungară, din Rusia, care a luptat eroic la Mărășești.

La Congresul naționalităților din septembrie 1917, la Kiev, el rostește o cuvântare împotriva Austro-Ungariei. Tot Sever Bocu este cel care fondează ziarul „România Mare”, care apare la Kiev în anii 1917-1918 și susține împreună cu Onisifor Ghibu și alții mișcarea de eliberare a Basarabiei.

În vara anului 1918 Sever Bocu ajunge la Paris, unde susține lupta românilor pentru Unire, și depune o insistență activitate pentru revenirea Banatului în matca sa originară. De altfel, Sever Bocu era un bun cunoscător al realităților din satele și comunele din partea de vest a țării, pe care le-a colindat în primii ani ai secolului nostru pe vremea când era redactor al ziarului „Tribuna” din Arad, pentru a mări numărul abonamentelor la ziarul său. Ales membru al Consiliului Național al Unității Române, care obține recunoașterea diplomatică oficială, de către aliați a justetei cauzei românești, el participă activ și la Conferința de Pace susținând revendicarea întregului Banat, conform tratatului din august 1916, prin care Antanta se angaja în acest sens.

Întors în țară după Conferința de Pace de la Paris, se înrolează în lupta de consolidare a

statului român întregit.

Memburu al Patidului Național Român, va conduce organizația județeană Timiș-Torontal a acestui partid, ales deputat în anii 1919, 1920, 1926, 1928 și 1933 și membru în guvernul condus de Iuliu Maniu în perioada 16 noiembrie 1928 - 7 iunie 1930, reprezentând Banatul, dovedește un interes crescând pentru problemele culturale și istorice bănățene. Începând din anul 1924 conduce ziarul „România”, organ al Partidului Național Român din Transilvania iar în 1930 fondează ziarul „Vestul” din Timișoara.

Desfășoară o susținută activitate prin conferința și articolele pe teme istorice sau de actualitate privind: istoria presei, istoria școlii, societăți culturale, personalități bănățene, istoria Lipovei, aniversările Unirii, Universitatea de Vest, Mitropolia Banatului și altele.

De un interes deosebit sunt memoriile sale, concepute inițial în patru volume, intitulate: Memorii, Discursuri, Credinți, din care au apărut doar două, cu un cuprins oarecum diferit față de intențiile sale inițiale. Ele sunt reunite sub titlul „Drumuri și răscruci” din care a apărut volumul I Memorii (până în 1919) editat la Timișoara în 1939 și volumul II apărut în 1945 la București cu o introducere de I.D. Suci subintitulat „Discursuri - partea a II-a”. Intenția lui Sever Bocu a fost ca acesta să cuprindă discursuri culturale, după care ar fi urmat altul sau altele, cu discursuri politice. Practic, materialul volumului II este grupat în trei părți: Evocări, Conferințe, Discursuri culturale, în care planurile se interferează fără a epuiza întregul material răspândit în publicistica vremii. Astfel memoriile sale îmbină interesul memorialistic cu cel documentar.

Fidel până în ultimele clipe poporului său și partidului din care făcea parte, respectiv lui Iuliu Maniu, a împărțit soarta acestuia și a fruntașilor acestui partid. Arestat, a fost internat în închisoarea din Sighetul Marmăției, unde a și murit, fiind îngropat într-o groapă comună.

Soția sa, Marilena Bocu, s-a săvârșit în Elveția, unde se află fiica lor, Ligia Georgescu, căreia i-a lăsat cu limbă de moarte, să fie adusă în biserica din Lipova, dorință ce i s-a îndeplinit

în anul 1983, când urma cu cenușa ei, a fost încastrată în pronaosul bisericii din Lipova - „ctitoria familiei Bocu” - după marea restaurare a acestei biserici între anii 1928-1930, întreprinsă de către Sever Bocu, care a dăruit lăcașului o strălucire și o mare grandoare.

Om politic de seamă, Sever Bocu, s-a preocupat mult de propășirea economică și culturală a Lipovei, unde a locuit până la arestarea sa în 1949 în casa de pe strada principală a orașului, care astăzi adăpostește Muzeul Orașului Lipova, transformată de el dintr-o clădire care nu se deosebea de arhitectura locală, într-un edificiu cu un pronunțat caracter de mic palat de stil francezesc. Un ansamblu cu un aer de severă și nobilă monumentalitate, o clădire de o arhitectonică singulară în peisajul, nu numai al orașului Lipova, dar chiar al întregii regiuni, ce nu cunoaște un al doilea exemplar de acest fel.

Între anii 1950-1958 casa aceasta a servit ca școală pentru copiii ofițerilor din garnizoana sovietică, existentă atunci la Lipova. Atunci interioarele și inventarul ei au suferit, firește multe stricăciuni. Începând din anul 1958 casa lui Sever Bocu a adăpostit colecțiile Muzeului Orășenesc Lipova. În prezentarea valorilor istorice și de artă ale acestui muzeu ca și ale Lipovei, în general, despre Sever Bocu nu s-a putut vorbi, decât începând din anii '70. „Indicațiile” referitoare la această personalitate a istoriei noastre transilvănene restrângeau meritele sale la calitatea de luptător pentru cauza Unirii și promotor al culturii românești. Ne era de asemenea interzis să vorbim despre contribuția bănească a lui Sever Bocu la ridicarea clădirii Primăriei Lipova și la introducerea iluminatului public în oraș, precum și despre actualitatea ideilor sale privind viața economică a orașului. Și, bineînțeles, cu desăvârșire, iterzisă amintirea tragicului său sfârșit în groapa comună săpătat în preajma cumplitei închisori din Sighetul Marmăției.

De câțiva ani, pe fațada casei sale străjuiește o mică placă de marmură albă, care glăsuiește pentru cei ce sunt și pentru cei ce vor veni: „Aici a trăit SEVER BOCU luptător pentru unitatea românilor.”

Aron Cotrus:

„ALBA-IULIE,
UITĂ-ȚI MORTILE!”

Alba-Iulie, uită-ți mortile!
uită-ți cătușile!
uită-ți roatele!
și deschide-ți porțile
și ușile!
Deschidele pe toate!...

Deschide-ți ferestrele
să-i prinzi bucuriei sufletești vestile!

Alba-Iulie desparte-te-n două,
să treacă la praznic țara mea nouă!...

„Tribuna”, Blaj, 18 mai 1929

Gheorghe Spiridon:
„Arad 1918”V. VOICULESCU
(1884-1963)
Albei Iulii

I
De ce tace azi tunul și nu-și iau avântul
Cohorte-ntoarse, în lipsa lor sus
Să bubuie glasuri, să tunc cuvântul,
Să fulgere slova în spartul Apus.
Olatul cel mare rostit e de ulii

II
Și nu-i nici o pușcă țintindu-i din zbor,
Dar glasuri viteze mereu Albei Iulii
Vestească-i plinirea unicultui dor:

III
Regească cetate de veci a Unirii
Pecetie pusă pe-Ardealul hrisov,
Tu matcă a jertfei, stindard dezrobirii,
Ești scaun dreptății, cea fără de istov.
În tine rodește de-a pururi un sânge,
Ce-n cazne vărsară cristosii iobagi

IV
Năprasnica roată destinul nu-l frânge,
O, Iulie Albă, odraslele-ți strânge:
Zbucni-va-nviera hotarelor dragi.

(1941)

DECEMBRIE 1918

Lui Vasile Goldiș

Decembrie, însemnul nemuririi,
Speranțele de tine mi le leg,
Ca țară și cu spațiu mioritic,
Sub zodii tu ne-ai dat contur întreg.

Și ne-nchinăm la steaua norocoasă,
Și ne-nchinăm la semnele cerești,
Decembrie, ești un tărâm durabil
Spre devenirea Țării Românești.

Altarul tău de sevă și nădejde
Abia complet îl sărutăm acum,
E sprijinul de vis și de mătăasă,
Și mănăstiri îți înalțăm în drum.

Pecete cu mândrie strămoșească,
Decembrie de doină și de dor,
Cu toate bucuriile acestea
Un neam de mult e pregătit de zbor.

Și vetrele de cer și de lumină,
Decembrie, prin tine se lărgesc,
Căci la un loc visează și respiră
Toți munții pe pământul românesc!

GHEORGHE ȘORA

Vasile Goldiș la Alba Iulia

(cuvântarea solemnă)

Ne-am adunat aici, din colb de veacuri,
Inima-i spadă ce-o purtăm cu fală,
Desăvârșind unirea mult visată,
Mărită Adunare Națională!

II
Nemuritori eroi de peste vreme
Se strâng la întâlnirea lor de gală,
Și lângă Iancu ne vorbește Horea,
Mărită Adunare Națională!

III
În fiecare clipă spre Unire
Istoria am scris-o cu migală,
Ca neamul românesc să fie unul,
Mărită Adunare Națională!

IV
La-naltul for de-a ne uni cu Țara
Ardealul pune aripă egală,
La Alba cântă doina românească
Mărită Adunare Națională!

V
Floarea Unirii lui Mihai Viteazul
Triumfă azi petală cu petală,
Unirea, națiunea a făcut-o,
Mărită Adunare Națională!

GHEORGHE ȘORA

VASILE GOLDIȘ - ÎN FRUNTEA „ASOCIAȚIEI
ARĂDENE PENTRU CULTURA POPORULUI ROMÂN”

În anul 1861, prin efortul intelectualilor arădeni, lua ființă „Asociația arădeană pentru cultura poporului român”. Asociația a desfășurat înoă de la început o bogată activitate cultural-filantropică, organizând conferințe, oferind burse elevilor silitori sau acelora care, datorită situației materiale precare a familiei, nu și-ar mai putut continua studiile. De asemenea, asociația a ajutat cu materiale didactice multe școli și a oferit ajutoate materiale unor cadre didactice.

În anul 1908, prin efortul susținut al directorului asociației, Vasile Goldiș, s-au pus bazele înființării unui cor și a unei orchestre, ca mijloace de cultivare a dragostei de popor și de tradițiile lui bogate.

În anul 1909 a început „seria excursiilor culturale în provincie și a prelegerilor publice”, corul și orchestra fiind

prezente în mai multe localități, stimulând cu această ocazie înființarea și a altor coruri la sate.

De conducerea corului se ocupa profesorul Trifon Lugojan. De asemenea, la acțiunea de constituire a corului, Vasile Goldiș a fost ajutat de către Roman Ciorogariu, directorul Institutului teologic-pedagogic. În acest sens, Vasile Goldiș îi scria acestuia: „Comitetul Asociației arădene pentru cultura poporului român a decis în ultima sa ședință înființarea unui cor mixt. Acest cor s-a și inaugurat, dar numaidecât la început s-a constatat lipsa de tenoriști în societatea noastră arădeană. Astfel am ajuns la convingerea că corul de sub îndrumarea numai astfel va putea să se dezvolte dacă în acel cor vor lua parte și 7-8 elevi ai Institutului teologic-pedagogic din Arad. În numele comitetului Asociației deci, vin cu tot respectul a Vă

ruga să binevoiti a permite ca la corul Asociației să ia parte și acei elevi ai Institutului, pe care spre acest scop îi va designa domnul profesor Trifon Lugojan, care este totodată și conducătorul corului Asociației. Observ că elevi de sub îndrumare vor veni la cor, vor participa acolo și se vor întoarce iar la seminar sub conducerea și supravegherea D-lui prefect de studii dr. Lazăr Iacob, a cărui promisiune spre acest scop o avem deja.”

Asemenea tot sub auspiciu-nea Asociației se înființează și o orchestră în sânul tinerimii noastre. Societatea aceasta însă nu dispune de instrumentul contrabas și cello. Vă rog deci să binevoiti a lăsa instrumentele de sub îndrumare în folosința societății noastre, bineînțeles, pe lângă răspunderea materială pentru păstrarea în bune condiții a acestor instrumente...”

În răspunsul său, Roman Ciorogariu a răspuns afirmativ tuturor cerințelor directorului Asociației, specificând: „În legătură cu aceasta Asociația mai aranjează și un ciclu de conferințe în decursul iernii și mi-a cerut oral admiterea să se țină acolo conferințe în sala festivă a Institutului. Considerând că conferințele literare s-au început deja în sala festivă prin prelegerile publice a tinerimii, la care au participat publicul în număr frumos, socotesc de un profit al tinerimii și al prestigiului Institutului a da cuvânt acum și intelectualilor care s-au angajat la conferințe.”

Iată că privind retrospectiv activitatea Asociației, cinstim pe înaintași, le apreciem efortul și căutăm să le urmăm pilda.

EUGENIA BĂRDAȘ

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
ȘI ÎNFIINȚAREA MARI UNIRI

(urmăre din pag.5)

Acțiuni ale conducerii bisericești au avut loc paralel cu cele întreprinse de către partidele românești din Ardeal, fiind îndreptate toate spre același scop. Prin-un act de adeziune din 21 noiembrie 1918, se mărturisește încă o dată acest lucru de către episcopi.

(S. Alexe, Marea Adunare Națională, de la Alba Iulia, 1 Decembrie 1918, în Biserica Ortodoxă Română, 11-12/1983, p.861). Ajungând ziua cea mare a Unirii, favoritorii ei, pe lângă slujbele din biserici, au înălțat la locul adunării, rugăciuni și imne de

mulțumire lui Dumnezeu, ca totdeauna. Cuvântul de încheiere a sărbătorii, plin de simțire creștinească și patriotică, a revenit venerabilului episcop Ioan al Aradului. Oamenii ai Bisericii au fost aleși atunci și în Marele Sfat Național al Țării, precum și în delegația ce a predat la București, hotărârea de la Alba Iulia, la 14 decembrie 1918.

În cursul celor aproape trei sferturi de veac de atunci, Biserica Ortodoxă Română a lucrat alături de popor pentru consolidarea și afirmarea continuă a unui act înscris cu cinstă în Cartea veșniciei.

să treceți pe la redacție și să ne aduceți și alte versuri, însă dactilografiate.

D.A.N. (pseudonim - Ineu): Bine ar fi ca oamenii să fie mai puțin „reci, pustii și vinovați”, cum ne scrieți. Să avem încredere în cei despre care considerați că „au mai rămas oameni”. Versurile pe care le scrieți atestă sensibilitatea poetică. Așteptăm și altele. Reținem deocamdată „Dansatorul din ploaie”.

MORAR ADRIANA (Ineu): Dintre textele trimise ne-a plăcut mai mult „E toamnă și Bacovia nu scrie”, cu

excepția celor două versuri din final. Posibil ca o bună bibliotecă de poezie să vă favorizeze descoperirea unui drum al dumneavoastră în lirică. Atenție și la ortografie. În ce mă privește, vă doresc sincer să ajungeți, după cum vă exprimați dorința, a cânta asemenea regelui David.

CRISAN CORNEL (Arad): Din moment ce simțiți „mai mult” ca alții, nu e neapărat nevoie să aruncați „condeiul într-un fund de lac”. Folositi-l în studiul limbii și literaturii.

PETRU M. HAȘ

EDINA PETERS (Pecica): Reținem, din poeziile trimise, Rugă și Dezertare, spre a le tipări

în unul dintre numerele viitoare ale „Salonului literar”.

N-ar fi rău ca între timp

Psalm românesc

Tatăl Nostru, carele ești în cer,
dă-ne puteri din nepătrunsul Tău mister!

Sfintească-se, prin timp și peste timp, numele Tău,
peste bine și rău!

Facă-se de-a pururi voia Ta de neînfrânt
precum în cer, așa și pe pământ!

Vie a Ta așteptată împărăție
și peste această robită Românie!

Pânea noastră, tot mai rară și amară,
ca pe mană cerească dă-ne Tu iară!
Dârji să-ți putem aștepta judecata,
printre aduși de vânturi cu pistoalele gata!

Păcatele toate ni le iartă de-a-valma!
Iartă-ne scrâșnetul și iartă-ne sudalma!

Și dușmăniile aspre, ce'n suflet ni s'ascund,
Ca haiduci fulgeratici prin păduri fără fund!
Tărie dă-ne și răbdare neclintită,
de la noi să alungăm orice ispită!

Și orice fugarnic cutremur de groază:
Dușmanii să nu poată în genunchi să ne vază!

Din ghiarele căpcânilor și din furtună,
inima fă-ne-o să iasă mai bună!

Și'n țara preschimbată'n oarbă închisoare,
neamul să crească mai dărz și mai tare!...

Și ziduri să dureze, de neclintit,
între noi și între Răsărit!

Din Carpați de'ntuneric, ușor ca un fulg,
spre Tine, o, Doamane, aș vre să mă smulg,
după ce mi-oi duce, străin printre străini,
pentru-ai mei, pân'la capăt, coroana de spini.

LA CANADA, CALIFORNIA
Nov. 27, 1958

Câteva luni de teroare în județul Arad

(Fragment din lucrarea „La politique de l'état hongrois a l'égard de l'église roumaine” de Pr. Dr. Mircea Păcuraru)

Și totuși, pentru un mare număr de români, grelele încercări nu au luat sfârșit odată cu actul istoric de la 1 Decembrie 1918.

Cum era de prevăzut, acest act istoric a provocat profunde nemulțumiri în rândul claselor dominante ale maghiarimii care au încercat prin toate mijloacele să împiedice aplicarea hotărârilor de la Alba-Iulia în timpul lunilor noiembrie și decembrie 1918, ca și în primele luni ale anului 1919, gărzile naționale ungare ce se retrăgeau spre Puszta Ungariei împreună cu câteva unități militare au comis nenumărate acte de teroare și cruzime împotriva românilor, în special în județele Arad, Bihor, Sălaj și Satu-Mare. Numeroși avocați, preoți, învățători, dar mai ales țărani români din zonele menționate, au fost victimele răzburării lor și mai mare a fost numărul celor jefuiți de aceste trupe maghiare.

Dintre nenumărații preoți și țărani martiri nu vom aminti decât câteva cazuri deosebite.

Dintr-un raport din 1936, emis de Autoritățile locale din Ineu, județul Arad, aflăm că protopopul Augustin Tîrziu din Chereluş fusese arestat la el acasă în ziua de Paști a anului 1919 și dus la Budapesta de unde doar corpul său lipsit de viață a fost luat de către familia acestui român mort pentru cauza unității naționale.

În comuna Șimand, județul Arad, au fost asasinați doi preoți, Cornel Popescu și Cornel Leucuța, arestați în 9 aprilie 1919, în timpul Săptămânii Sfinte, de către comandantul bandelor maghiare din Socodor; au fost duși într-un loc numit Canalul Morii unde au fost bătuți, maltratați și asasinați. Legate unul de altul cu o sarmă groasă, corpurile lor au fost aruncate în apa canalului. Nu au fost regăsiți decât în ziua de Paști.

Înmormântați provizoriu la Socodor, ei au fost exhumati după sosirea armatei române și înmormântați cu toate onorurile militare la 22 mai 1919, lângă biserica din Șimand, unde oficiaseră ei. Cornel Popescu (născut în 18 februarie 1886) și-a lăsat soția văduvă cu doi copii de patru și de șase ani; văduva lui Cornel Leocuța (născut în 13 aprilie 1889) avea și ea un copil de patru ani.

Putem aminti aici și soarta unui instructor confesional Lazăr Timpa, din Almaș, județul Arad, absolvent în 1915 al Institutului pedagogic din Arad, a fost dus la gara din Pădureni unde a fost bătut și maltrat până la moarte, „cadavrul său fiind înmormântat în incinta gării.” Abia după sosirea armatei române el a fost înmormântat creștinește în cimitir.

Mai mulți preoți români au fost bătuți și prădați. În județul Arad, soldații unguri au maltratat preoții: Dimitrie Popa din Comlăuș - condamnat la moarte

dar salvat de credincioșii lui - Gheorghe Turicu și Iustin Iancu din Grăniceri, Petru Marșicu din Socodor, Cornel Ursuț din Șepreus, Aurel Adamovici din Covăsân și mulți alții încă ...

Suferințele au luat sfârșit abia în frumoasele zile ale lui aprilie 1919. Învierea lui Cristos coincide în acel an cu zorii renașterii române. „Totul se scaldă acum în lumină și cerul și pământul și ceea ce se află între ele”, spune un cânt din slujba de Paști. Dar această lumină a fost obținută prin nenumăratele sacrificii ale preoților și ale credincioșilor români care au plătit cu viața lor istoricul act de la 1 Decembrie 1918. Totuși, sacrificiul lor n-a fost zadarnic. Statul unitar român s-a constituit atunci pentru totdeauna. Menționând aici numele atâtor martiri ai unității române, scopul nostru este de a le dedica un pios omagiu și, în același timp, de a prezenta contemporanilor câteva exemple edificatoare de dragoste, devotament și sacrificiu pentru țară și pentru poporul iubit.

Aradul adolescenței și al nostalgiei mele

În timpul acela, Aradul nu mi-a fost mediu ambiant, totuși mi-a rămas foarte viu în amintire. Cu orașul propriu-zis nu aveam contact direct decât de două ori pe săptămână: miercurea între orele 15 și 18 și sâmbăta între orele 16 și 18; restul timpului îl petreceam în localul școlii, unde aveam cursurile, internatul și sufrageria. Eram cu totul izolați, pentru a ne putea ocupa de programul școlar. În timpul școlarizării nu ne erau permise alte preocupări; și grădina școlii, unde făceam lucrări practice pentru aplicarea cunoștințelor agricole și horticoale, era într-o îngrădire cu școala. Puteam asista sau participa la programe culturale-artistice în zilele de duminică, între orele 17 și 20. Programele acestor serbări erau pregătite de elevii școlilor și de diferite societăți culturale din oraș sau de altele, venite din alte localități.

Imaginea cea mai vie însă în care mi-a rămas orașul propriu-zis este aceea pe care și-o lua sau - mai bine zis - i-o dădeau factorii economici și autoritățile locale de resort, cu ocazia târgurilor anuale. Acestea se desfășurau de două ori în fiecare an; târgul de toamnă și târgul de primăvară. Cel de toamnă se ținea de la data de 2 noiembrie și dura o săptămână; cel de primăvară începea de Duminica Tomii și dura tot o săptămână; dar nu durata acestor târguri îi dădea Aradului profilul lui specific, ci felul cum erau ele organizate și produsele expuse spre vânzare în spațiul său. „Piața Avram Iancu” deținea satele cu măruntșuri și cu baloturi de textile. Pe bulevardul central, din fața teatrului și până la primărie, erau instalate satele cu îmbrăcăminte și încălțăminte - de toate felurile - căciuli, cojoace, bunzi și buhale, cizme și ghete; cu un cuvânt, tot ce produceau meșteșugarii din diferite profiluri. De la primărie până aproape de gara Podgoria (linia tramvaiului spre Ghioroc) erau expuse produsele agricole - cerealele. Din dreptul liniei tramvaiului Podgoriei erau expuse cele venite din zona Munților Apuseni cu produse lemnoase: căzi, ciubere, chereștea, mături de mesteacăn, fructe din ținutul Văii Crișului Alb. Acestea ocupau piața din fața clădirii direcțiunii CFR precum și Piața „Ștefan cel Mare”, dindărătul acestei clădiri.

Toate acestea cuprindeau numai mijlocul largului bulevard arădean. Circulația prin acest bulevard însă nu era împiedicată prin nimic. Drumurile erau libere.

Această impozantă panoramă o avea Aradul numai în timpul celor două „târguri de țară”.

Acest larg și unic bulevard cuprindea în trecut, pe toată lungimea lui, și o linie formată din terasament și traverse peste care erau așezate șine de cale ferată și pe care circula un tramvai purtat de o mică locomotivă fumegândă. Tramvaiul era atât de învechit și de uzat, încât și ploile smerite de toamnă și, mai ales, cele

îndrăznețe de vară, pătrundeau în el prin acoperiș cu mare ușurință.

Dar nota cea mai distinsă o dădeau proeminenței personalități a orașului nostru garniturile de vagoane de marfă ale CFR-ului care treceau în tot anotimpul de toamnă încărcate cu sfeclă de zahăr de la gara CFR până la Fabrica de zahăr, unde se descărcau. Și aceste garnituri circulau pe aceeași linie cu tramvaiul (fiecare cu locomotivă proprie), dar uzând de complezența necesară, una față de alta.

Cred că situația aceasta era unică în țară. O avea numai Aradul. Eu am avut norocul s-o văd numai între anii 1924-1929. Ediliile Aradului au tolerat-o.

În 1929, în luna martie, i s-a pus capăt. Ajunse primar al orașului Arad, dr. Luțai. România era guvernată din 1928, de prin luna noiembrie, de Partidul Național Țărănist. Primarul de atunci al Aradului făcea parte din acest partid. Ca edil al acestui oraș, și-a considerat ca obligație schimbarea acelei înfățișări pe care o avea Aradul nostru. A luat toate măsurile să fie mutată linia CFR pe care se transporta sfecla de zahăr, din bulevard pe marginea de vest a orașului. Legătura de transport de la gară la fabrică, pe acolo să se facă. A desființat și târgurile din bulevard, impunând să se desfășoare vânzările în alte spații. A ordonat ca pe toată întinderea marelui bulevard să se planteze tei și trandafiri. Lucrul acesta a început în luna martie a anului 1929. Atunci a început Aradul să întinerească. L-a întinerit primarul dr. Luțai. A dispărut puffitul locomotivei de la garnitura cu sfeclă, care lansa de-a lungul bulevardului nori grei de fum și vaporii, mai înrudiți cu ai unci fur-tuni decât cei de la mica locomotivă a tramvaiului.

Aradul nostru era mai distins și cu ilustre numiri de firme: „La mielu negru”, „La bou roșu” (fără articol). Vor fi știut cei care au pus firmele că și denumirile contribuie la calitatea stilului în care se prezintă în lucru? Că ele îi dau publicitate?

Cei care nu posedau bine limba română ziceau: „La roșu bou”.

În oraș însă a mai rămas vechiul lacăt, mai ingenios alcătuit decât cubul cu suprafețele împărțite în pătratele colorate. Aradul îl păstrează. Nu păstrează însă monumentele istorice: clădirea veche a Preparandiei, înființată în 1812; nu păstrează vechea clădire a Reședinței Eparhiale a Bisericii Ortodoxe Române; nu a păstrat Academia Teologică.

Nostalgia mea nu-i provocată de acest fapt, ci de altul: de faptul că atunci eram școlar adolescent, iar acum situația mea și a colegilor mei e alta ... Precum alta este și a orașului nostru.

Acum, să mai subliniem cu meditare, trecută panoramă a Aradului ...

Prof. GHEORGHE MOȚIU

Trăiască România Mare!

Trăiască România Mare,
Românii, fiii ei eroi,
Așa că-n op-șpe-ntre hotare,
Întreagă s-o vedem și noi.
Atâtea vitregii veniri,
Se abătură peste ea
Ce iar în trupul ei ciuntiră
Adânc, o rană și mai grea.
Rămași străini peste hotare,
O lume-ntreagă de romani
Mereu așteapt-o zi cu soare,
Apus-ucelor răi stăpâni.
Noi știm că va veni odată
Iar ziu-aceia, va veni,
Atunci când națunea toată
Mai strâns la țară se va uni.
Avem un crez, avem o lege,
Românii toți au crezul lor,
Eu cred în noi și-n viitor.
GLIGOR MOȚIU BULDUȘ
(ARAD)

Proza

Ca să-nchid gura meciurilor din după-amiaza de azi, duminică, cinci etc., am pus muzică, în chiar momentul în care-mi propusesem să las gramofonul să se relaxeze. N-am nimic împotriva ideii de fotbal, dar meciurile astea care inundă cartierul pe toate căile, mă melancolizează. Dacă-mi aduc bine aminte, nici Epictet nu avea cuvinte de stimă pentru cei care se dau în vânt după jocuri, însă, personal, am încercat de mai multe ori să merg la așa ceva ori să citesc presa lor, fie și numai pe motivul că voiam să fiu în rând cu lumea. Spre rușinea mea nu mi-a reușit. În schimb, oboiul și orchestra și altele asemenea îmi produc adevărate bucurii și mă înalță, fac să-mi reverbereze toată ființa, fără a pretinde că aș fi vreun specialist în domeniul muzicii și de ce n-aș fi mândru de asta și de stările de adevărată beatitudine pe care le obțin astfel, cu toate că nu mă simt în stare să explic de ce și nici nu văd rostul explicațiilor. Of, Doamne, cât sunt de fericit, în desuetudinea mea! În aceste momente pur și simplu tresalt de o bucurie inexplicabilă.

Ieri, după orele de serviciu, am ieșit în oraș, să vizitez târgul de toamnă. Nu era cine știe ce, dar mi-am cumpărat două câni, pentru aspectul lor, două kilograme de roșii, la care a trebuit să aștept binișor, tot trece vremea acestor produse, ziceam în sinea mea; și un fes (celălalt îl pierdusem). Tocmai bate cineva la ușă.

Un om care îmi aduce o carte. Îl recunosc prin vizor. Deschid. Are și două discuri. A trecut prin târgul de mai sus și a băut două beri. Punem discurile lui. Flaut și gitară. Discutam despre cum se vând cărțile, ce greu se procură. Serile ei joacă și mai bea un pahar. Canastă. Se adună un grup. Aproape același. I-am văzut

într-o seară. Jucau și râdeau și vorbeau de una, de alta, de cunoștințe și un banc nou. Până când s-au terminat discurile, am schimbat vorbe despre cum mai merg întâmplările pe aici.

Acum sunt din nou singur. Meciurile au luat sfârșit s-au înregistrat scoruri. Aud ceasul. Zgomote din stradă. Voci de copii. Pași pe scară. Uși, oamenii se mișcă, nimic de zis. E-n amurg. Am făcut lumină. Și nici un conflict nu mă ispitește, nici o intrigă.

Dacă vreau îmi pun muzică. Suita „Peer Gynt”. Op. 46 și Op. 55. Nume frumoase. Aase, Anitra, Solveig. Cineva pe care s-o numim Zăna cea Bună mi-a dăruit puțină cafea, pe care voi bea-o din una din ceștile cele noi. Așa trece ziua de azi. Dansul Anitrei. De

Târgul de toamnă

dimineața, m-a tot învățit prin Escorial. Pe urmă am pregătit o salată orientală. Am coborât doar să iau ziarul, dar n-a sosit nici azi. E a treia zi de când nu sosește, așa că trebuie să văd care sunt motivele, cauza. Ceva trebuie să se fi întâmplat. O să-ntreb foarte politicos, ca să nu supăr pe nimeni. E lucru risosant.

Cântecul lui Solveig. Pe urmă am rupt foi dintr-un caiet mai vechi. Repetăm. El venise în orașul acesta, reședință comitatensă, pe la sfârșitul secolului trecut. Avocat. Luptător național. După 1918 ar fi fost primul prefect român, dacă n-ar fi fost asasinat în condiții destul de tulburi în toamna lui '916. Prin august 1907 îi scrie doamnei sale Luiza, care se afla la băi.

În 26 august avem mare tâmbălău. Atunci vine noul fișpan. Va fi adunare generală și banchet. La adunarea generală m-au rugat

să vorbesc în numele Românilor, ca să statorzesc punctul de vedere al Românilor. Toți Românii au dorit ca eu să vorbesc pentru că numai în mine au încredere deplină. La banchet încă au voit să vorbesc eu toastul al doilea, pentru guvern, însă nu am primit, fiind foarte greu să vorbesc eu și să laud un astfel de guvern.

... sunt bine și sănătos. Lucru mereu. Se miră toți ce solid sum. Să știi dragă că de când am venit acasă, într-o singură seară am stat cu Rosenberger și Virag la terasă de povești până la jumătate la unu. Mai mult nu, căci am mult de lucru și nu mi-e haznă știind casa pustie. Se vorbește că Tony o duce rău cu cocoana Boroș. D-neai ar vrea să se despartă, așa îmi spune Miți. „Bonjour” a cumpărat o grădină în dosul spitalului cu 10.000 coroane. Vrea să parțeleze și să o vândă apoi la nație.

Poate fi văzut în fotografiile la muzeu. Muzeograful principal i-a consacrat o monografie. Bazată pe o documentație serioasă. Un adevărat erou de roman. Ieri, la târg era și Solveig. Am trecut împreună pe la tarabe, de unde a târguit câte ceva pentru soțul ei și pentru băiețel. Ei sunt o pereche simpatică. Și puștiul. Tare neastâmpărat. Le-am făcut o vizită, așa în trecere.

Când am coborât pentru ziare, la lift m-am întâlnit cu familia T. Așteaptă al doilea copil. Nu știau nimic în legătură cu factorul. Încă nu și-au reînnoit abonamentele. Doamna venea de la serviciu. Se vedea că e ostenită. Avea ceva bagaje. În ce mă privește, azi am hotărât să nu ies. Am uitat să-i întreb dacă au fost la tâg.

1985 (86)

PETRU M. HAȘ

INEUL VĂZUT CU OCHI DE REPORTER

Dimineață răcoroasă și mohorâtă. Pe personul gării Arad, mulțimea însuflețită se grăbește să urce în trenuri. Intenționăm, și noi să o facem. Nu înainte însă de a întreba un revizor de vagoane de destinația trenului, având în vedere că nu avea tichetă cu destinația. E mai bine să fim prevăzători. Mai ales în ziua de azi. „Urcăți mai în față, că-i mai cald” - adăugă amabil revizorul. Într-adevăr, a fost destul de cald în compartiment. Îi mulțumim în gând omului, încă o dată. „Biletele și abonamentele la control, vă rog. Da, mulțumesc. Călătorie plăcută, în continuare”. Plăcut surprinsă îmi privesc colegii, și ei mirați. N-am auzit de mult o asemenea urare. Mulțumim.

Timpul a trecut destul de repede și iată-ne coborând în Ineu. Rece, umezeală și multă forfotă. Pe străzile, destul de curate de altfel, e un dute-vino, cel puțin curios la o oră când oamenii de obicei ar trebui să fie la muncă. Pășim grijulii să nu călcăm pe coadă a câinii ce mișunau prin mulțimea de trecători.

În magazinele din Ineu, de Crăciun se vând felicitări pentru Paști

Intrăm prin magazine. Cumpărătorii destul de rari, chibzuiesc mult în fața teștelor (de raioane nu se poate vorbi decât eventual la magazinul universal din centru). Mărfuri de toate categoriile sunt așezate pe rafturi ca într-un talcioc. Produsul cel mai frecvent aici - pasta „Axion” 700 de lei. De asemenea, alături de cizmulițe, haine de piele și dulciuri, se pare că în acest sfârșit de toamnă, la Ineu, sandalele sunt în mare vogă. Așa ne explicăm prezența lor în mai toate vitrinele magazinelor. Dar ce ne văd ochii? „Marfă cu preț redus”. Așa ceva n-am văzut de cel puțin 4 ani. Ce să fie, ce să fie? Pantofi - moda anilor '70, sandale des-perecheate, ori (n-o să vă vină să credeți), pe același picior. Și chilipir, costă doar 137 de lei (perechea)! Sunt și felicitări ieftine. 12 lei bucata. Se pare însă că responsabilii magazinului cu pricina au uitat că acum urmează sărbătorile de Crăciun, și abia apoi cele cu iepurași, ouă și pușori. Adică cele de Paști. Oricum, intenția contează și la urma urmei, omul cu scaun la cap nu își face „vara sanie și iarna căruță”. Așa că, de ce n-am cumpăra și noi felicitări de Paști. Am văzut și două librării. Una în cadrul unei Consignații (bine aprovizionată), iar alta închisă și fără orar afișat. Ne-au mirat și cele 7-8 spații comerciale din centru ce prezentau lacăte grele pe uși.

Primăria - un bibelou pentru 12.400 de persoane

Clădire modernă, cochetă și maiestooasă, amplasată în cadrul orașului. Mochetă elegantă chiar și pe scările interioare. Urcăm la etajul I, dorind să stăm de vorbă cu domnul primar. Plăcut surprinși remarcăm pe holul etajului un tablou în mărime naturală reprezentând delegația ineană prezentă la Marea Unire. Spre deosebire de forfota din stradă, aici e liniște. Domnul primar este plecat la Arad. Convocat de domnul prefect. Reușim să discutăm totuși cu domnul secretar Ion Bodirlău. Aflăm astfel că actuala populație a orașului Ineu este estimată la 12.400 de locuitori. Aflăm și motivul pentru care spațiile comerciale din centru sunt închise: ori sunt în renovare, ca urmare a scoaterii la licitație, ori sunt în curs de schimbare a profilului. Unele sunt cu probleme. Revendicate de mai multe instituții sau persoane. Problemele curente cu care se confruntă Primăria Ineu sunt cele legate de Legea patrimoniului. Singura comună arondată orașului este Mocrea. Aici, mai mult de jumătate din populația comunei o constituie țiganii. Nu există post de poliție, și au fost cazuri când prezența acestora era mai mult decât necesară. Sursa conflictelor: pământul. Ca în majoritatea zonelor rurale, s-a ajuns și aici, ca un pumn sau o palmă de pământ să schimbe destine. Și vieți.

Între timp, în biroul domnului Bodirlău a intrat un bărbat. Se fac prezentările și aflăm că se numește Silviu Toduce și este directorul Casei de Cultură Ineu. Nu apucăm să-i punem întrebări că omul se descarcă nerăbdător: „cultura în orașul Ineu este ca și inexistentă”. Se rezumă la închirierea sălii căminului pentru diferite ocazii, deși ansamblul artistic al acestuia este unul dintre cele mai cunoscute. Da nu sunt fonduri pentru retribuirea membrilor. Așa că, cele 7 rânduri de costume populare (se pare că sunt deținătorii celei mai bogate garderobe din zonă) zac în condiții de păstrare necorespunzătoare. S-a așternut peste ele praful și uitarea. Personalul casei de Cultură este format din 2 persoane: director și metodist. Și ei fără salariu de circa 2 luni. Noroc cu manifestările prilejuate de ziua de 1 Decembrie. Poate așa... Apoi însă? Vine iarna, se așterne zăpada, uitarea. Dar, de fapt, pe cine ce interesează?

Părăsim clădirea Primăriei. O luăm spre

La Ineu, în centrul orașului se află „Fotograf”. Ce-o vrea să însemne acest „rap”, rămâne, pe mai departe, o enigmă...

Foto: ONORIU FELEA

Judecătoria. Și aici clădirea este în renovare. Aflăm că ședințele judecătorești se țin la Casa Armatei. Dar nu renunțăm. O luăm spre Spitalul orașenesc. Pe spațiile verzi ale orașului, un tractor încarcă frunzele moarte, așternute pe jos. Și prin ele, câinii scormonesc flămânzi. Le aruncăm rămășițele unui corn...

Spitalul orașenesc - „mai rău ca în Burundi”

Intrăm pe poarta Spitalului orașenesc Ineu. Clădire veche, aproape istorică. Anul construcției - 1855. Întrebăm de domnul director. „Nu este. Are consultații în Policlinică”. Căutăm medicul de gardă. Ne prezentăm. În momentul acela parcă a căzut trăsnetul. În câteva minute, tot spitalul știa că „au venit ziaristi”. Totuși n-are nimeni curaj să stea de vorbă cu noi. Așteptăm. Doctorița de gardă ne înștiințează că l-a chemat pe domnul director. Intrăm în camera de gardă. Explicăm ce dorim. Atmosfera se mai degajează. În fine, sosește și domnul director. „Vă rog să vă legitimați” - ne spune dânsul. O facem. Rămânem surprinși. Nimeni nu ne-a cerut până acum acest lucru. Deși este legal și uneori chiar necesar. A urmat apoi coșmarul. Despre asta însă, am scris. „E mai rău ca în Burundi” - spunea unul dintre cei 3 medici din spital.

Îșim tăcuți și triști. Ne îndreptăm spre gară. Din când în când, ridicăm privirea unii către ceilalți. Doamne, numai bolnav să nu fii. Numai bătrân, să nu fii. Dar nici șomer, să nu fii. Nici... Dar, ce să fii azi? Milionar? Oricum, boala nu alege. Se gândesc la asta oare și cei de la Ministerul Sănătății? Se pare că nu.

Șuierul locomotivei ne trezește din gânduri. Roțile trenului scrâșnesc prelung. Pornim. Mai primiv o dată de la fereastra trenului. Și ne întărim convingerea că, totuși, ineanii merită mai mult.

CAMELIA BERAR
VALENTIN GROS

Vise spulberate

A trecut mai mult de trei ani și jumătate de la evenimentele din decembrie '89, când oamenii au înlăturat dictatura crezând că vor trăi mai bine că de acum vom fi liberi și ne va fi mai ușor. Numai că visele lor, planurile de viitor au fost spulberate. Inflația, prețurile, șomajul sunt greu de stăpânit în această așa zisă perioadă de tranziție. Între cei mai afectați sunt tinerii care nu știu încă ce le rezervă viitorul.

Doar dacă-mi mor părintii...

M. Sorin are 24 de ani. A terminat Școala profesională și a lucrat la Astra-Vagoane Arad până anul trecut, când „văzând” cum merg treburile a plecat prin transfer într-o U.M., unde zice el - e mai sigur pe ziua de mâine.

- Totuși, vă nelliniștețe ceva? Incerc o primă întrebare...

- Bineînțeles! Sunt căsătorit, dar nu am unde să locuiesc. În prezent stau

în chirie într-o garsonieră în Alfa, dar e greu. Nu dispun nici de spațiu, nici de bani să-mi cumpăr o mobilă. Și, precis se va scumpi.

- Alte planuri?

- Planuri poți face cât de multe, dar nu le poți realiza.

- De ce?

- De unde bani să-ți poți cumpăra o locuință, care este de ordinul milioanei și, până să primești ca înainte, mai trece multă apă pe Mureș...

- Atunci?...

- Dacă-mi mor părinții, o să am și eu o locuință...

Cine mai crede în fericire?

I. Marinela. Nu demult a implinit 28 de ani, este necăsătorită și are un loc de muncă unde câștigă destul de bine. Nu-i este frică de șomaj. „Dacă te ții de treabă - nu-ți dă nimeni papucii. Al loc de muncă, ai și bani, numai că aceștia nu au valoare”...

- Deci, te descurci totuși?

- Greu, dar mă descurc. Știu să am grijă de bani...

- Unde locuiești?

- Am stat în gazdă; acum locuiesc la o soră, ce a primit apartament acum 4-5 ani. Tinerii sunt cei mai vitregiți de soartă. Toate sunt scumpe, nu se mai muncește ca înainte...

- Credeți în fericire?

- Nu. Cine mai crede astăzi în fericire?

Acum poți să-ți permiti ce vrei

Aceasta este convingerea tânărului A. Constantin. A făcut Școala profesională la „Vagoane”, a muncit ca sudor, dar nu i-a plăcut pe trei schimburi. A plecat în străinătate, dar a venit acasă. A hotărât să se privatizeze și de la vorbe a trecut la fapte. „Firma” are 3-4 angajați. Dânsul este patron și afirmă că omul poate să-și permită orice, că-i liber.

- Dacă-ți merg treburile așa de bine, spune-mi când o să-ți poți construi sau cumpăra o locuință de care știi că ai nevoie?

- Casă nu. Dar o garsonieră da, și asta cât de curând...

PAVEL CIURDARU

„Haz de necaz!”

Impotriva tuturor greutăților, în ciuda tuturor rețelilor care se abat asupra existenței românului, deși își pleacă capul a resemnare și-și spune: „Fie ce-o vrea Dumnezeu!” sau: „Mai rău să nu fie!”, în ciuda rezistenței lui de câmilă la toate tracările vremilor - parcă ar fi un cobai de experiență - i-a mai rămas și l-a salvat dintotdeauna gustul pentru umor. Fire răbdătoare, prea răbdătoare, complăcându-se în

Combinatul/Că mi-a angajat bărbatul”, în rime socialiste. Când era mai rău, își ascutea simțul umorului la jama autopersiflării și rezista.

nu existau decât cârlige și copite de porc sau pasăre, românul spunea că merge să cumpere „adidași” sau „tacâmuri” (vreo delicatete orientală), ce aspirații avea el în strămtul lui sens giratoriu! Acum, când magazinele se aprovizionează cu alimente din import, românul își spune că este ca și când le-ar fi cumpărat, bine că le-a văzut măcar.

Când era frig în locuința lui (că la toate se gândea cineva!), românul se bucura că are o soată, treaba aceasta e valabilă și astăzi; când se lua lumina, se putea liniștit odihni după orele suplimentare și duminicile lucrate, iar azi își numără mărcile (fie și cele postale). Când se ivea ocazia mulțumea „din inimă Partidului” sau Combinatului: „Să trăiască

Opinii

Pentru că i se îndesa pumnul în gură sau se trăgea, peste ea, un fermoar, românul îl crea, pe la colțuri, pe Bulă, în gura căruia așeza toate revoltele sale și tot curajul nerostit de strigat era mai greu, de mărit puteau mări cât voiau!

S-ar părea că umorul este sursa noastră sigură de supraviețuire. De aceea, este bine să ni-l recunoștem și pe Bulă și pe Păcală cu Tândală și să rădem chiar și autoironici: „haz de necaz”. Nu e destul, dar e ceva! Și cine știe ce vremuri ne mai așteaptă...

LUCIA BIBART

Un turneu (în Franța) cu „peripetii” - și la dus și la înapoi

Recent, ansamblul folcloric din comuna Șiria - format din 11 perechi de dansatori, 11 instrumentiști conduși de ALEXA ȘANDRU și solisti vocali DANA DRĂGĂNESCU, CORNELIA CĂPRARIU și MALVINA NAGY - s-a reîntors dintr-un reușit turneu de șapte spectacole susținute în localitățile Brehan, Cuguen, St. Herblain, La Chapelle Erdre și Bouguenais, din Franța, întregul turneu fiind sponsorizat de partea franceză, respectiv de Primăria din localitatea Bouguenais, doar chiria autocarului fiind suportată de Ministerul Culturii din România. Turneul a fost plejuit de Forumul „SOLIDARITE TIERS MONDE” desfășurat în aceeași perioadă și care a oferit mesagerilor folclorului românesc din județul nostru posibilitatea de a se întâlni cu reprezentanții ai unor localități din Germania,

Libia, Senegal și Bolivia, localități cu care orașul Bouguenais are relații de prietenie.

După reîntoarcerea din turneu, domnul IULIUS POP, directorul Căminului cultural din Șiria, ne-a declarat:

- În ceea ce ne privește, ne-am străduit să reprezentăm folclorul românesc, comuna, județul și țara așa cum îi stă

NOTA

bine s-o facă unei formații ca aceea de la Șiria. Dar pentru a pleca în Franța și a veni din nou acasă, în bune condiții - așa, cel puțin, am sperat noi! - am apelat la serviciile Societății Comerciale „M.M. Royal” SRL din Arad, strada Voinicilor nr.40, pentru asigurarea „cărții verzi” până la data de 28 octombrie a.c. Dar au făcut-o până la data de ... 25 octombrie a.c.!, ceea ce a condus la amendarea formației cu suma de 270 de

mărci germane (!), la întoarcerea spre țară, la ieșirea din Slovacia. Acest fapt avea să pună „capac la toate” - cum se zice - pentru că, la plecare, la Vama Vârșand, autocarul cu nr. 5-AR-5362 (tot al firmei M.M. Royal!) cu care am călătorit (și pentru care firma a încasat bani frumoși din partea noastră) este găsit cu... rezervor suplimentar de motorină, drept pentru care ni s-a aplicat o amendă de... 96.000 lei, conform chitanței nr.736356 din 11 octombrie 1993. Ba, mai mult, datorită defecțiunilor constatate la sistemul electric, tot la plecare, dar în Vama Vârșand din Ungaria, am fost nevoiți să întârziem... 10 ore până la remedierea defecțiunii.

Fără comentarii!

Atâta doar că S.C. „M.M. Royal” SRL a dovedit o crasă neseriozitate față de clienți. Așa că: aviz amatorilor, căutați altă firmă!

CONSTANTIN SIMON

S.C. „ELDORADO GOLD” SRL

Str. Emil Gîrleanu nr. 1
Pune în vânzare bilete de tombolă începând cu data de 6 decembrie 1993.

Câștigurile constau în:

- 1 autoturism Peugeot 306 an 1993

- video- frigider, televizoare color, cuptor cu microunde.

Cei ce doresc să participe la extragere vor cumpăra bilete de la sediul firmei, începând cu data de 6 decembrie 1993.

Extragerea va avea loc de sărbătorile de Crăciun.

Vă așteptăm cu drag.

(1371300)

S.C. „ELDORADO GOLD” SRL

Str. Emil Gîrleanu nr. 1

ANUNȚĂ:

pe toți simpatizanții că JOCUL DE ÎNTRAJUTORARE continuă.

VĂ AȘTEPTĂM!

(1371300)

S.C. „ELDORADO GOLD” SRL

Str. Emil Gîrleanu nr. 1

ANGAJEAZĂ:

- distribuitori pentru bilete de tombolă pentru luna decembrie 1993, pe raza județelor limitrofe.

Condiții: - posesori autoturisme proprietate personală

- femei și bărbați, vârsta 20-45 ani.

Informații la sediul firmei sau telefon 15833. (1371300)

S.C. „OROLOGERIE INDUSTRIALĂ” S.A. ARAD

ANGAJEAZĂ DE URGENTĂ:

◆ Director Economic - studii superioare vechime în specialitate 8 ani

◆ Șef Serviciu Financiar Contabilitate - studii superioare vechime în specialitate 5 ani sau studii medii cu vechime în specialitate 8 ani.

◆ Economisti

Relații la birou, RUS telefon 21805, 21110 int. 120. (1371285)

PATRONATUL JUDEȚEAN ARAD

Face înscrieri la cursurile de:

▲ CONTABILITATE (NOUL SISTEM) care va începe la 5 ianuarie 1994.

▲ CURSURI DE EVALUATORI DE PATRIMONIU.

Înscrierile se fac zilnic la sediul nostru din str. Crișan nr. 3.

Numărul locurilor limitat. Relații la telefon 37722.

(1371296)

S.C. „MARMARA” PEREGU MARE

VINDE

la licitație în data de 7.XII. 1993. la ora 10,00

- 1 tractor U 650

- 2 remorci

(489146)

ASOCIAȚIA FAMILIALĂ „FRONTIERA” NADLAC

VINDE EN GROS:

- sodă caustică la 435 lei/Kg.

- hipoclorit de sodiu 330 lei/Kg.

- Lichid de frână 16650 lei/o,800 g.

- Antigel concentrat 1500 lei/0,900 g.

- Sodă calcinată 2 Kg 460 lei/pungă

- Detergent Sanego 2 Kg. 730 lei/pungă

Adresa: Str. Mărășești nr. 1, Nădlac, Telefon 0969/74960.

(1371301)

S.C. „GENERAL SIMEG” SRL

EXECUTĂ:

în cadrul atelierului de reparații din Aradul Nou Str. Schmelzer nr. 35, Telefon 18463.

- Reparații frigider, congelatoare, la prețuri avantajoase, se acordă garanție 6 luni.

- Atelier reparații mașini electrice Arad-Micălaca-Poligon case prefabricate.

- Rebobinări și reparații motoare electrice de uz general, pompe EPET, HEBE convertizoare de sudură, mașini electrice pentru activitatea de construcții.

ANGAJEAZĂ:

- Maistru inginer pentru atelierul de reparații mașini electrice, bobinatori mașini electrice. Pentru angajări rugăm contactați firma la telefon 30510.

(489147)

S.C. „MARGA” SRL

cu sediul în str. Gh. Barițiu nr. 33 A, tel. 11164

VINDE:

din producția proprie de la sediul firmei

EN GROS și EN DETAIL

- Garnituri de pat de 1 persoană 5200 lei/buc.

- Pijamale copii 1600 lei și 1800 lei/buc.

- Halate de bucătărie femei 1500 lei/buc.

adaos comercial 0%.

De la Ghereta gri din Piața Mare (în spatele lăptăriei) deschisă de la ora 8,00 - 16,00 vinde:

- Pantaloni trening bumbac de copii și adulți.

- Trening bumbac copii, ciorapi flotir copii și adulți

- Garnituri de pat de 1 persoană

- Halate femei, pijamale copii

Informații telefon 11164.

(1371265)

COCA COLA

Str. Fadeev, Nr. 11 Arad

Telefon și Fax 0966/19029

ÎNCADREAZĂ URGENT

* VÂNZĂTORI DISTRIBUITORI

Condiții: vârsta maximă 32 ani, să posedă carnet de conducere categoriile B, C, E

* VERIFICATORI STOCURI

Condiții: bărbați în vârstă maximă până la 32 ani, să posedă cunoștințe privind verificarea stocurilor de marfă (COCA COLA).

(3261193)

R.A.L.L. - ARAD

- ORGANIZEAZĂ -

pe data de 15 decembrie 1993 licitație directă la Sediul Unității din Str. Mucius Scaevola Nr. 9 - 11 conform HG 1228, 140/1991 și 279/1992 pentru adjudecarea locației de gestiune și chirie a activității de coșerit în Municipiul Arad, cu Sediul în Str. E. Potier Nr. 1.

Înscrierile se fac până la data de 10 decembrie orele 12 la Secția Fond Locativ cam. 3 din Bulev. Dragalina nr. 18, unde se poate procura documentația licitației, achitarea taxei de participare, de 10% din prețul de pornire a locației și chiria pe o lună, la prețul de pornire.

În caz de neajudecare licitația se va repeta pe data de 22 dec. 1993.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

(489148)

R.A.L.L. - ARAD

În conformitate cu art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 206/1993 anunță intenția majorării tarifelor la prestări servicii Dispecerat, prin următoarea:

NOTIFICARE

privind intenția de majorare a prețurilor și tarifelor

DATA NOTIFICĂRII 30.11.1993

AGENTUL ECONOMIC BENEFICIAR: - agenți economici

care Notifică: R.A.L.L. - ARAD și populație

Forma de proprietate:

Forma juridică: - regie

Sediul - persoană juridică: Arad, str. - M. Scaevola Nr. 9 - 11

Numărul din registrul comerțului: J 02/142/1991

Codul Fiscal: 1707787

Nr. crt.	Denumirea produsului/serviciului	U/M	Preț sau tarif actual lei/UM	Preț sau tarif notificat lei/UM	MOTIVATIA majorării
A.	Intervenții la instalații sanitare	oră	681	998	Noile prețuri la: energie electrică
B.	Desfundare canal	oră	1910	2650	- combustibilului
C.	Abonamente întreținere instalații sanitare pentru:				- preț/mc - apă
	- apartament tip I.	abon.	115	193	- materii și materiale
	(1 buc. + 1 baie)				
	- apartament tip II.	abon.	128	252	
	(1 buc. + 1 baie + 1 gr. sanit.)				
D.	Evacuare ape menajere cu motopompa „HONDA”	oră	1340	2862	
E.	Transport montare și demontare motopompa „HONDA”	oper.	2460	5127	

NOTĂ: - În tarifele de mai sus nu este inclus T.V.A.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE (489148)

S.C. „GENESIS” S.R.L

Str. Constituției nr. 24, Aradul Nou, strada cu

Cinematograful - Tel/Fax 17181

VĂ OFERĂ EN GROS:

◆ Ciocolată

◆ Dulciuri

◆ Gumă de mestecat

◆ Cafea

◆ Țigări

Deschis: luni-sâmbătă

orele 11,00 - 24,00

(1371176)

S.C. „DISCONT PRODCOM” SRL

Arad

VINDE EN GROS

prin Depozitul din Str. Bușteni nr.29

următoarele produse:

- papetărie China

- cosmetice indigene și import

- porțelan

- seturi electrice China pentru pomul de iarnă.

Informații telefon 38891, orele 8,00-16,00.

(13771286)

**S.R.L. TEL/FAX
0966/43356**

Oferă, la prețuri avantajoase:

● SISTEME DE ALARMĂ

(Bănci, magazine, autoturisme etc.)

● CENTRALE TELEFONICE

(în orice configurație)

Se asigură service în garanție și post garanție.

**Au mai rămas 25 de zile până la
tombola SABA organizată cu ocazia
CRĂCIUNULUI!**

**Numai la „SABA” DEPUNĂTORII
POT DEVENI MILIONARI**

★ Circuitul de intrajutorare SABA înscrie depunătorii în

variantele:

● Varianta I - oferă după 60 de zile de 4 ori suma depusă.

● Varianta II - oferă după 90 de zile de 8 ori suma depusă.

● Varianta III - oferă după 120 de zile de 12 ori suma depusă.

Depunerile se pot face cu sume cuprinse între 25.000 - 500.000 lei, comision 6% la sumele depuse.

ATENȚIE: Toți cei care s-au înscris la SABA participă în data de 23 decembrie a.c. la TOMBOLA SABA care acordă următoarele câștiguri:

- 1 autoturism OLTCIT nou, 1 frigider și T.V. color (câștigurile de la tombola din 23 dec. nu afectează câștigurile circuitului).

SABA vă așteaptă zilnic între orele 8,00 - 20,00 la sediul din Aradul Nou, Calea Timișorii (vis-a-vis de CEC)

Sâmbăta și duminica între orele :10,00 - 17,00

NOU! SABA și-a deschis un punct de încasare la chioșcul din fața „Clubului presei”, B-dul Revoluției nr.81 începând cu 10.XI.1993.

Program 9-17.

(1371968)

S.C. „INTERTRANS” S.A. ARAD

Calea 6 Vânători nr. 2-4 S.C.

Reprezentant unic al firmei Anvelope „SILVANIA” ZALĂU, vinde din stoc sau la comandă anvelope și camere auto de toate tipurile și dimensiunile pe genți de 20”, 22,5” și 17,5” tubeless.

Vă oferim cele mai prompte servicii cu adaosuri comerciale minime (6% - en gros, 10% - cu amănuntul).

TOTODATĂ VĂ OFERIM GARANȚII 18 LUNI DE LA DATA LIVRĂRII.

Căutați-ne și nu veți regreta. Telefon 43896; fax 47531.

SUNT APROAPE SĂRBĂTORILE DE IARNĂ!

S.C. „PIRACANTHA” SRL ARAD

Micălaca Bloc 301, telefon 39667, 45317

VINDE EN GROS

pentru magazinele specializate, în cantitățile dorite.

MINGI, JUCĂRII ȘI ARTICOLE PENTRU PRACTICAREA SPORTULUI

(import Spania, Belgia, Franța)

Sortiment bogat - calitate europeană

Orar: Marti, Joi, Vineri 12,00-16,00.

(1371207)

Romis IMPORTATOR DIRECT

Romis

Tel. 650.42.10

Fax. 312.10.62

BUCUREȘTI

- CIUPERCI

- FRISCA

- KETCHUP

- KEMPOTURI DIN FRUCTE EXOTICE

- PRODUSE ALIMENTARE PREAMBALATE

POSSIBILITATI DE COLABORARE

EXPORT CU ALTE FIRME

S.C. „TRANS-AR” S.A.
ORGANIZEAZA:
 in data de 15.12.1993 concursul pentru ocuparea posturilor:
 - 2 INGINERI, specialitate mecanic auto;
 Cererile se vor depune la secretariatul societatii.
 Informatii telefon 23852. (1371284)

S.C. „COMGID-DOHNAL” S.R.L.
 Piața Soarelui, Bloc 246
VĂ OFERĂ EN GROS URMĂTOARELE:
 * Bere blondă și neagră import SLOVACIA.
 * Bere Kaiser -Austria - 0,33; 0,5; 0,66 litri.
 * Bere doză
 * VODCĂ IGOR 0,5 l - 800 lei
 * ROM 0,5 l - 750 lei
 * VOTCĂ SOMEȘUL 0,5 l - 710 lei
 * Vinuri MINIȘ prod. 1992
 * Vinuri colecție MINIȘ
 * Concentrat de lămâie 0,5; 1 litru - 420 - 605 lei
 * DETERGENT WIPP
 * DETERGENT TURSIL
 * DETERGENT PRIL
 * Ciocolată alune, alcool rafinat, gogoșari și castraveți în oțet, fasole păstăi, compoturi, gemuri.
 Prețurile sunt fără TVA.
Program zilnic 09 - 17,00, sâmbătă 09 - 15,00.

S.C. „ROSIANA” S.R.L.
VINDE PRIN:
 intermediul magazinelor situate în Săvișin nr. 421 telefon 57219 și Petriș nr. 77-78
 ● PLĂCI AZBOCIMENT
 Relații la sediul firmei Arad, str. Aleca Saturn bloc A 17, ap. 18, telefon 46464.

TOP DESIGN SRL
VINDE EN GROS
 prin depozitul din str. T. Vladimirescu nr. 17 - 19 (QUARTZ SRL) lângă televiziune
 - Gama CAMAY - săpun, duș gel, spumant baie
 - Gama CLIFF - deodorant, gel duș
 - SHAMTU, Head & Shoulders - șampoane
 - Comet - praf de curățat
 - OIL OF OLAZ - creme de față
 - Bomboane WICK
 - ORBIT, WRIGLEY, HUBA-BUBA gumă de mestecat.
 - MARS, SNIKERS, TOBLERONE
 - UNCLE BEN'S - orez și sosuri.
 (1371302)

CONSUMCOOP FĂNTĂNELE
 închiriază spațiu comercial (pentru diferite activități) în localitatea Fântânele Nr. 205 și vinde la licitație anexa clădire magazin mixt Tisa Nouă (posibilități amenajare spațiu comercial) diferite mijloace fixe și obiecte de inventar. Licitația va avea loc în data de 3.12.1993 orele 10,00 la sediul CONSUMCOOP FĂNTĂNELE. Pentru relații suplimentare sunați la telefon 56130 orele 9,30 - 12 sau la sediul cooperativei.
 (1371260)

PRO SAT Malul Muresului Nr. 31
 Tel/Fax: 0966-19884
ACTIUNEA UN CADOU DE CRACIUN CONTINUA
 OFERTA ZILEI!
 Avem șatech, import din aluminiu Offset de 0,9 - 1,1 m cu suport side 0,9 - 1,25 m
NU UITATI! MAI SUNT DOAR 18 ZILE PINA LA TRAGEREA LA SORTI

mica publicitate

IMPORTANT
 Informăm pe cei interesați că serviciul nostru de mare și mică publicitate funcționează miercuri 01.XII între orele 9-13.

VÂNZĂRI
 Vând Fiat 131 stare perfectă, neînmatriculabil, telefon 38821. (6508)
 Vând TV color, telecomandă 100 canale, telefon 62432. (6504)

Vând Opel Rekord 1979 înmatriculat 1750 DM, telefon 23917. (6506)
 Vând sau dezmembrez Opel Rekord 1984 neînmatriculat, telefon 23917. (6506)

Vând urgent aparatul medicală ecograf, monitor EKG, aparat narcă și magnetofon Kasthan, pick-up Tesla, aparat tăiat mezeluri, electric, pentru magazin, la prețuri foarte avantajoase. Telefon 20636. (5907)

Vând tuică de prune, garantez calitatea. Str. Engels, nr. 31 Aradul Nou. (6199)

Vând apartament central, 3 camere, et. IV, telefon 31115. (4394)

Vând apartament central 2 camere, et. I, telefon 31115. (4394)

Vând două congelatoare, două lăzi frigorifice, două combine frigorifice, garantate, telefon 13379. (6207)

Vând spațiu de producție în Arad (Micălaca) în suprafață de 300 mp și 900 mp teren aferent. Se poate adapta în orice activitate de producție sau prestări servicii. Relații la telefon 37722, 24124 zilnic. (4693)

Vând casă în Grădiște, str. Privighetorii 45 și motor Renault 18. (6447)

Vând Ford Siera Diesel kombi înmatriculat, stare excepțională 6.300 DM, telefon 32019 Crălov (luni-vineri). (6161)

Vând apartament 5 camere ultracentral (H. Astoria), parter, ideal societate comercială, telefon 17221, 19085. (6445)

Vând congelatoare 5 sertare, noi, str. Episcopiei nr. 20. (6445)

Vând apartament 3 camere bloc, confort deosebit, central, Malul Muresului, telefon 17221, 19085. (6445)

Vând urgent casa mare. Informații la telefon toată ziua 20014 sau seara 45969. (6441)

Vând apartament 2 camere, ultracentral telefon 43209 și 30403 după ora 17. (6411)

Vând convenabil aparat de înghețată cu 2 brațe, telefon 61478. (6422)

Vând casă cu etaj, compusă din 10 camere, 2 bucătării, 2 băi, grădina în Sântana, telefon 0960/20477 orele 8-16. (6391)

Vând urgent apartament proprietate personală 3 camere Alfa B1.43, sc.B, et. I preț convenabil, vizibil orele 16-19. (6328)

Vând aragaz patru ochiuri, mașină Alba Lux 11, Volkswagen Passat pe benzină, telefon 41076 după ora 16. (6247)

Vând scaun stomatologic hidraulic cu pedală fără aparate, preț negociabil, telefon 0991-14987. (5776)

Vând sau schimb apartament bloc 2 camere cu garsonieră + diferență bani sau mașină și un televizor alb-negru, telefon 30928. (6264)

Vând Lancia Thema TD 1987, telefon 21412. (6133)

Vând casă 5 camere, 2 băi, seră și încălzire cu fundație pentru privatizare, grădina 1460 mp, Calea Timișorii nr. 187. (6415)

Vând apartament bloc 2 camere, telefon 42400 orele 18-20. (6418)

Vând TV sport alb-negru, telefon 46406. (6423)

Vând garsonieră confort I, zona centrală, telefon 22123. (6429)

Vând ladă frigorifică de 220 l și congelator 5 sertare, telefon 12890. (6478)

Cumpăr apartament 3 (trei) camere zona Alfa, et. I, II, IV sau III. Informații str. Condurașilor nr. 28 toată ziua sau la telefon 34793. (6475)

Vând bicicletă Mount Bike, nouă, 18 viteze W Germany, telefon 47889. (6495)

Vând Mazda 626 pentru piese, faruri Mercedes. Informații telefon 75941. (6485)

Vând televizor japonez, sigilate, telefon 64910 sau 34356. (6484)

Vând Renault 19 TD 1989, Alfa Romeo 33-1985, mașină de spălat automată (românească). Relații la telefon 62265. (6497)

Vând Renault Traffic 3 tone înmatriculat, an fabricație 1989, telefon 65771 zilnic după ora 21. (6498)

Vând urgent vilă ultracentrală, informații telefon 30451 zilnic după orele 13. (6533)

Vând BMW324, Diesel; 1990; Alfa 33, T.D., 1990; Fiat Ducato 1987, Fiat Croma Diesel 1986. Tel. 22088

DIVERSE

ȘCOALA DE ȘOFERI VARTACI str. Paltinului nr. 6, înscriere cursanți pentru seria 18 decembrie, orele 12-18. Telefon 46527, 31 56. (5953)

Servicii FOTO COLOR nuntă, botezuri, aniversări, prețuri minime, telefon 63644. (3668)

Doriți să cumpărați o casă, un apartament sau un teren?
BIROUL DE INTERMEDIERI vă ajută gratuit, să faceți alegerea cea mai bună. INTERMEDIER efectuează actele notariale în timp util. Informații B-dul Revoluției nr. 96, telefon 16659 orele 8-16. (5157)

SC ERGOMETAL SRL execută garage. Informații telefon 64043, între orele 10-20. (4327)

„SUPER ELECTRON SERVICE” execută reparații televizoare alb-negru la domiciliu și color în atelier. Cumpărăm televizoare defecte, telefon 12224. (4131)

SUPER ELECTRON SERVICE angajează electronist posesor de autoturism (depanare TV) telefon 12224. (6128)

SC METROPOL SRL ARAD Piața Agroalimentară Vlaicu, cumpără vită adultă și tineret bovin, și porcine la prețuri negociabile, informații telefon 47611 sau 39767. (3548)

SC ARDELEAN SRL angajează cadre de conducere, economiști, ingineri, absolvenți de facultate și liceu, contabil șef, contabil, secretară, graficieni, merceologi, șoferi, mecanici auto, electricieni auto, vânzători, constructori - oameni de acțiune, dornici de succes și afirmare. Bd. Iuliu Maniu nr. 97. (Pod Micălaca).

Dorim renunțare temporară la post telefonic în favoarea noastră, contra recompensă. Cumpăr apartament parter; schimb apartament proprietate personală etaj cu apartament parter. Telefon 33886.

SC „PL VEGA CONSTRUCT” primește comenzi de tipărituri: hârtie ambalaj, afișe, caiete școlare, pliante publicitare, imprimare, etichete, lucrările se execută pe hârtie normală sau autoadezivă (tip abtild) în alb, negru sau color. Informații telefon/fax 0960/61368 orele 9-14. (6266)

VINDEM - țigle, coame, teracote, montări teracote, Calea Lipovei nr. 262. (5809)

Înscrieri și încercări gratis pentru femei necăsătorite, fără copii, cu serioase intenții pentru căsătorie prin noua agenție de căsătorii **GENSAUREA NORD ITALIA VERONA**. Se trimite prin poștă: data și locul nașterii, 2 fotografii color, adresa, telefon, stare civilă, studii, hobby, caracter și cum preferați să fie viitorul partener. Nici o cheltuială pentru voi. Scrieți: **CAELLA POSTALE** nr. 237, VR-37100. (6120)

SC „LIA ARDELEAN” SRL anunță onorata clientelă programul pentru săptămâna 29 noiembrie - 5 decembrie 1993: atât **EXPOZIȚIA DE MOBILĂ** organizată în holul mare al Sălii de Cultură a Sindicatelor, cât și **MAGAZINUL DE PREZENTARE** din sala fostului RESTAURANT STADION vor funcționa cu **PROGRAM NORMAL**, zilnic 9-17, sâmbătă, duminică închis. Am primit **COVARE și MOCHETE. NOU! Avem MOBILĂ în CONSIGNAȚIE.** (6470)

„ORIENT” încadrează șofer profesionist, experiență, cunoștințe mecanică, telefon 65059. (6493)

SC „RUBUS IMPEX” SRL angajează vânzătoare. Informații telefon 63802. (6499)

SC „DUD” IMPORT EXPORT Arad, angajează 2 confecționere și 30 tricotoare manual - mânuși cu 5 degete și ciorapi bărbătești, din lână pură, telefon 21759.

Servicii **„FOTO COLOR”** ALB-NEGRU prin firma „OSTAFI” prețuri minime, telefon 63644, 16956. (6331)

Vând **BCA - cantități nelimitate, transport auto sau CFR.** Informații Deva telefon 095/613461 orele 17-21. (6284)

„SOLD-SERB DINAMIC” execută tenueții, faianțări, gresieri. ANGAJAM zidari. Relații telefon 62470 între orele 9-11 și 15-17. (6309)

MEDITEZ-MATEMATICA, telefon 13794. (5916)

SC „VEVERIȚA” SRL angajează de urgență vânzătoare pentru alimentara non-stop, de preferat cu liceu sau a fi lucrat în comerț. Informații str. M. Kogălniceanu nr. 55. (6421)

SC „VULTURII” SRL vinde TARĂȚE de calitate, str. Romanței nr. 3. Cumpără GRĂU. ANGAJEAZĂ necalificați 18-22 ani, telefon 22778. (6394)

Solicit împrumut valută cu 20% dobândă 5 luni. Garanții. Telefon: 12581. (6519)

TURISM

SC ZĂRÂNDUL SA organizează cu ocazia REVELIONULUI excursii cu sejur de 4 zile la: Felix, Hercules, Moneasa, Vatra Dornei și în străinătate, sejur de 7 zile Egipt, Grecia, Ungaria. Intermedier obținerea de vize, pe bază de invitație pentru Italia, Franța, Anglia, SUA, Canada. Pentru elevi, studenți și sportivi, organizăm tabere și cantonamente sportive. Informații și înscrieri la Agenția de turism din Bd. Revoluției nr. 76, sau la telefon 37279, 37276. (P)

Firma **„GABOR REISEN”** transportă persoane în GERMANIA. TELEFON 13194, 19755. (4450)

S.C. „MAGNOLIA TOUR” organizează săptămânal excursii în UNGARIA - marți și vineri, SUBOTICA miercuri. Informații la telefon 23881, 24150. (6278)

„IR-TOUR” organizează excursii: **TURCIA** duminică 2 cazări, **REVELION - ISTANBUL** 4 cazări cu program turistic bogat. Informații la ACR Arad, telefon 12445. (6014)

SC SAMIAS TUREXIM organizează excursii: **TURCIA** 5-13 decembrie. **UNGARIA** - săptămânal. Telefon 15861, 18734. (5856)

Firma **„MARCO POLO”** licență turism categ. A, oferă excursii: **VARȘOVIA** luni, **PRAGA**, **LIUBLIANA**, **BUDAPEȘTA**, marți, **PRAGA**, **BALATON**, **SUBOȚIȚA**, **BUDAPEȘTA**, vineri. Oferte speciale **REVELION** la: **BALATON**, **VIENA**, **PARIS**, **GENEVA**, **LISABONA**, **LARNACA**, **TUNIS**, **CAIRO**, **GUATEMALA**, **RIO DE JANEIRO**. Transport persoane, pachete: **GERMANIA** zilnic **TUR-RETUR**, toate traseele, orice țară din **EUROPA** miercuri. Servicii **ADAC**, intermedieri **VIZE EUROPA-AMERICA** miercuri. **INCHIRIERI** microbuse, autocare, comenzi speciale. Înscrieri **HOTEL MUREȘUL ARAD**, zilnic orele 8-19, telefon 0966/11543, 14735. (P)

„ECO TOURS” - GERMANIA sâmbătă. Aducem cele mai ieftine asigurări de boală - 80 DM, fără alt comision. Intermedier **VIZE - ITALIA** și **FRANȚA**, telefon 38027 orele 9-17. (4317)

RANSI REISEN SIBIU efectuează transport de persoane în GERMANIA, cu autocar și microbuse confortabile, în fiecare miercuri. Informații telefon 092-471163 sau 092-413922.

Cu **„ATLAS REISEN”** în GERMANIA la: **NURNBERG**, **HEILBRONN**, **STUTTGART**, **ULM**, **AUGSBURG**, **KARLSRUHE**, **MANHEIM**, **FRANKFURT**, **SIEGEN**, **KOLN**, **DUSELDORF**, **DORTMUND**. Plecări din Arad în fiecare miercuri și sâmbătă cu autocare moderne, preț informativ 44.000 lei, telefon 20937 sau 32818. Închiriem microbuse. (3577)

S.C. „VEST EXPRES” SRL transportă persoane în GERMANIA de la domiciliu la destinație. Informații zilnic la telefon 36205. (3953)

SC ROYAL SRL organizează zilnic excursii în IUGOSLAVIA. Vinde autocar **IKARUS**. Anghajăm ghid Ungaria. Bd. Revoluției nr. 71, telefon 35827-22362. (6182)

SC BILUX SRL efectuează transport persoane UNGARIA zilnic, conform mersului. Oferim spre închiriere autocare și microbus. Vinдем perne de aer tip **IKARUS**. Informații suplimentare la sediul firmei str. Meșianu nr. 16, telefon 14462. (6123)

Firma **„RO-REISEN-TAVI”** execută transporturi de persoane în GERMANIA, autocare confort sport, bar, televizor, toaletă. Informații telefon 12994, 14852. (4334)

S.C. „TURSERVICE - BELC” efectuează transport persoane; **POLONIA** - 6 decembrie 1993, **UNGARIA** - vineri ora 15. Informații telefon 23004 orele 9-16, după ora 17 telefon 62183. (6474)

S.C. „K&I” SRL vă invită în **POLONIA** - luni, **UNGARIA** - marți, vineri, sâmbătă, **IUGOSLAVIA (SUBOTICA)** - marți, vineri, **GERMANIA** luni. Informații Hotel Ardealul cam. 101. Telefon 11840 sau 48294, 46494. (6463)

„TRIUMF TUR”: **PRAGA**, **POLONIA**, **UNGARIA**. Transport GERMANIA. Informații hol Cinema Studio, telefon 19357. (6440)

SCHIMBURI

Schimb apartament 2 camere proprietate, zona Aurel Vlaicu cu apartament 4 camere aceeași zonă, cu diferență în numerar. Informații telefon 45733. (5743)

Schimb apartament zona Vlaicu 2 camere, confort II cu similar Alfa, telefon 47426. (6463)

INCHIRIERI

Ofer spre închiriere apartament 2 camere, ultracentral, telefon, satelit, 100 DM/lună. Telefon 48516. (6542)
 Caut casă de închiriat pe termen lung, cu curte, telefon 18328 între orele 9-13. (6512)

PIERDERI

Pierdut două blocuri certificate medicale în alb cu numerele 954001-954100 și bloc cu filele 954189-954200, eliberate de Dispensar Pâncota. Le declarăm nule. (6414)

Pierdut chitanță vamală eliberată de vama Nădlac pentru îmbrăcăminte, pe numele Farcaș Florin. O declar nulă. (6504)

Pierdut ștampilă cu inscripția Dispensar medical pediatrie Pâncota. O declar nulă. (6413)

Pierdut certificat înmatriculare la Finanțe Publice Arad pentru S.C. „COTUNA IMPEX” SRL. Îi declar nul. (6444)

DECESE

cu regret, anunțăm încetarea în viață a scumpei noastre mamă, soră, soție, bunică și cumnată **CIOLOS ELISABETA**, la data de 28 noiembrie 1993. În mormântarea de la domiciliu la data de 30 noiembrie 1993. Familia îndoliată. (6431)

Cu adâncă durere anunțăm moartea celui care a fost soț, tată, șocr, bunic **VĂTRAN PETRU**. În mormântarea va avea loc marți 30 noiembrie, ora 14,30 Cimitirul ETERNITATEA. Nu te vom uita niciodată. Familia îndoliată. (6511)

Cu durere în suflet anunțăm încetarea din viață după o lungă suferință a celei care a fost soție, mamă, soră și mătușă **FERMEND-JIN VERONICA** în vârstă de 63 ani. În mormântarea va avea loc miercuri 1 decembrie orele 13 la cimitirul „Pomenirea”. (6548)

După o lungă și grea suferință a încetat din viață **BACOS ȘTEFAN** din Sinteza Mare, iubit tată, bunic și străbunic. Te plâng în veci nemângâiați fice Erzoldi Iuliana, nepoata Eți cu soțul Ervin, strănepoții Karina și Marcus din Germania. În mormântarea va avea loc miercuri 1 decembrie orele 12,00 în Sinteza Mare.

CONDOLEANȚE

Cu aceeași durere, amintim împlinirea unui an, de la dispariția dragului nostru **Jurcă Aurel (Nelu)**. Familia veșnic îndoliată. (6412)

Tristă și neuitată va rămâne ziua de 1 decembrie, zi în care m-am despărțit de bunul și dragul meu soț **NOVACUȚI TEODOR** de la a cărui trecere în eternitate se împlinesc 1 an. Soția. (6304)

Lacrimi și flori pe mormântul celui care a fost regretatul **JULIAN IOAN** la un an de la trecerea în neființă. Familia îndurerată. (6352)

A cincea toamnă scutură florile ofiite pe tristul mormânt al iubitelui nostru fiu și frate **ATANASIE TOL** din SEBIȘ. Cu aceeași dragoste ne amintim de tine. Părinții, surorile și fratele. (6332)

Se împlinesc 5 ani de la trecerea în neființă a celui care a fost inf. **FLOREA NICOLAE**. Vom păstra mereu în sufletele noastre imaginea sa luminoasă. Familia. (6361)

A fost un vis misterios. Și blând din cale-afară. Și prea de tot a fost frumos. De-a trebuit să piară. Cu aceste cuvinte și-a luat rămas bun de la noi **IULIANA TALPA** acum un an la vârsta de numai 33 ani. Un an de dor pentru vecinele tale Aurica, Lenuța și Cati cu familiile din Felnac, care nu te vor uita niciodată. (6104)

S-au scurs 6 săptămâni de lacrimi și de dor de la moartea nemiloasă care l-a răpit dintre noi pe cel care a fost **Jiva Octavian**, soț și tată devotat, suflet nobil, plin de omenie și îndrăgît de toți cei care l-au cunoscut. Slujba de pomenire va avea loc duminică 5 decembrie ora 12 la Biserica Ortodoxă din Bujac. Soția Rodica veșnic îndurerată. (6427)

Azi, se împlinesc 5 ani de când **KIKI** în vârstă de 13 ani ne-a părăsit pentru totdeauna. Veșnic vei rămâne în inimile noastre, sufletul drag. Dumnezeu să o odihnească în pace! Mama Dina și bunica Sofia. (6487)

Mulțumim rudelor, colegilor, vecinilor și cunoștințelor care prin prezență și flori au fost alături de noi la funeraliile scumpului nostru **FADER CAROL**. Familia îndoliată. (6480)

Suntem alături de colegul nostru **DRUTĂU GHEORGHE** în marea durere pricinuită de moartea MAMEI sale. Colegii de la S.C. „COMTEX” SA Arad. (6476)

Colectivul de conducere al Sindicatului Liber „ASTRA” Vagoane Arad este alături de colegul lor dl. Pavel Vătran în marea durere pricinuită de pierderea tatălui, transmitând condoleanțe familiei îndoliată. (6490)

DIN NOU GLORIA BISTRITA!

Desigur, cei care au asistat sâmbătă la meciul UTA-Gloria Bistrița, au fost martorii unor incidente regretabile petrecute la sfârșitul meciului. Pe fondul unei nemulțumiri generale a publicului față de maniera de arbitraj a centralului Al. Crișan (București) și a tușierului Gh. Biziniche (Ploiești), față de repetatele trageri de timp nesancționate de arbitru, de faptul că UTA și-a văzut „decimate” forțele prin suspendarea (în partida anterioară) a patru jucători de bază, de aici și jocul mai slab al gazdelor, care a dus în final la un rezultat de egalitate (1-1), ceea ce înseamnă pierderea unui punct la „adevăr”, au avut loc, odată cu fluierul final, incidente pe care nimeni nu le dorește pe un teren de fotbal.

La ieșirea de pe teren, prin tunelul spre vestiare arbitrii au fost protejați de conducătorii și jucătorii arădeni, printre care a fost și Marcel Coraș, dar din nefericire, cineva de la peluza de sub tribuna a II-a a aruncat o sticlă în teren, care l-a lovit pe delegatul echipei bistritene.

Astea sunt faptele. Regretabile. Este nepermis ca să se întâmple așa ceva pe un teren de fotbal, indiferent de prestațiile celor două echipe sau de maniera de

arbitraj, a „cavalierilor fluierului.”

Dar oare toate acestea au fost întâmplătoare? De ce sunt din nou incidente cu Gloria Bistrița? Vă mai amintiți de figura cu spartul geamului autocarului echipei Gloria din anul 1990? Și atunci UTA a plătit cu două etape de suspendare a terenului pentru un geam spart în cu totul altă parte decât la Arad.

Acum, oare, bistritenii nu au „lucrat” în a crea premisele unei asemenea situații? În ce-l privește pe comentatorul radio Ilie Dobre, acesta este al patrulea meci din acest tur în care comentează o partidă în care joacă UTA. Au fost meciurile cu Petrolul la Arad, cel de la Brăila, de la Sibiu, și acum, cu Gloria. Desigur nu toți îl apreciază în mod egal, dar de aici și până la a insinua că ar fi fost bătut, cu fracturi, internare în spital, este cam exagerat. A fost protejat de organele de poliție la ieșirea din stadion și a fost condus la Timișoara, cu o mașină a poliției, împreună cu arbitrii.

Sperăm că va fi depistat cel ce a făcut gestul necugetat de a arunca sticla în teren și că asemenea gesturi nu se vor mai repeta pe stadionul UTA.

C. ALEX.

Din partea Clubului UTA

Referitor la incidentele regretabile de la sfârșitul meciului UTA-Gloria Bistrița, conducerea clubului UTA invită persoana aflată la peluza de sub tribuna a II-a care a aruncat cu o sticlă în capul delegatului echipei Gloria Bistrița să aibe curajul răspunderii și să se prezinte la club, pentru a evita suspendarea și sancțiunile drastice care pot fi luate împotriva clubului UTA.

Rugăm, de asemenea, spectorii care cunosc ceva în legătură cu acest incident să ne contacteze pentru a putea stabili identitatea persoanei în cauză, în cazul când aceasta nu se prezintă benevol. Procedând în acest fel, vor ajuta echipa și clubul UTA privind diminuarea sancțiunilor care se vor acorda din partea F.R.F.

IOAN POP,
Președintele Clubului UTA

Handbal masculin - Cupa Mondială

În mai multe orașe din Germania s-a desfășurat a opta ediție a Cupei Mondiale la handbal cu participarea echipelor Suediei, Elveției, Germaniei și României.

Între rezultatele:

Suedia - România 30-23
Germania - Elveția 28-21
Germania - România 29-20
Suedia - Elveția 20-17
Elveția - România 24-24
Suedia - Germania 28-25

În acest an Cupa Mondială a fost câștigată de echipa Suediei cu 6 puncte, urmată de Germania 4 puncte, Elveția și România cu câte un punct.

**Handbal feminin
Campionatul Mondial**
S-au încheiat meciurile din

grupe din cadrul C.M. În ultima etapă s-au înregistrat rezultatele:

Norvegia - Polonia 23-16
Ungaria - Spania 22-13
Coreea de Sud - Lituania 26-24
Rusia - Danemarca 21-24
România - Germania 24-21
Suedia - Angola 26-19
Austria - China 27-21
Cehia și Slovacia - SUA 23-20

Pentru turneul final s-au calificat: Norvegia, Ungaria, Polonia, Danemarca, Rusia, Coreea de Sud, Suedia, România, Germania, Cehia și Slovacia, Austria și SUA.

A.B.

ABONAMENTE LA UTA

Clubul UTA pune în vânzare abonamentele pentru retur, începând din data de marți, 30 noiembrie a.c., între orele 10-17, la sediul Clubului UTA, din Calea Aurel Vlaicu 36.

Vechile abonamente se rețin până în data de 4 decembrie, după care, dacă nu sunt reînnoite, se pun în vânzare.

Unirea poporul a făcut-o

(urmăre din pag. 1)

și Banat ci și din restul teritoriilor locuite de români și aflați sub ocupație străină. Arădenii au fost marii fruntași ai Unirii, cei care au exprimat voința poporului: înțeleptul Vasile Goldiș, luptător neobosit, în stare să se ia în piept cu tot parlamentul budapestan, bărbatul cult și rezistent, dr. Ștefan Cicio-Pop, muncitorul Ioan Flueraș, provenit din satele arădene, purtător al înțelepciunii țăranilor noștri, al forței muncitorești, marele organizator al Unirii, Ioan Suciu.

În Arad s-a constituit brațul înarmat al poporului și a funcționat sediul central al Gărzilor Naționale Române. Toți acești mari bărbați au fost sprijiniți de marea masă a locuitorilor care erau românii. Au fost expuși masacrelor, bașbuzucismelor ungurești, cum le-au numit Ștefan Cicio-Pop, la tratativele cu delegația maghiară și la care O. Jaszai a rămas fără replică.

Nu fără motiv Iuliu Maniu spunea: „Sunt revoltat atunci când aud că chestiunea Transilvaniei se aduce în legătură cu tratatul de la Trianon. Unirea Ardealului cu Patria Mamă nu se întemeiază pe tratatul de la Trianon, ci urmează din dreptul de autodeterminare al poporului român din Transilvania, manifestat în mod liber la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia... Asupra Ardealului nu poate dispune nimeni decât poporul român din Transilvania, care a avut și are dreptul firesc de a uni Ardealul cu Vechiul Regat, pentru a realiza marea ideal al Unității Naționale. Poporul român are acest drept, pentru că formează majoritatea locuitorilor din Transilvania și pentru că unitatea geografică a Vechiului Regat și împrejurările social-economice pretind această unitate”. Soarta Transilvaniei, spunea tranșant marele bărbat de stat, trebuie să fie hotărâtă de poporul român din Ardeal și nu de persoane ce nu sunt în funcție de voința națională.

O exprimare mai clară nici că se poate. Unirea a făcut-o poporul și numai el decide. Aici nu e vorba de partide, forțe politice, este vorba de o singură voință: Măria-Sa Poporul Român.

Am revenit cu aceste precizări pentru a le cunoaște și cei ce astăzi caută sub diferite pretexte, să dea alt sens evenimentelor care au condus la Marea Unire. Este limpede și clar: unirea nu a făcut-o nici

regele, nici Brătianu sau Maniu, nici marile puteri, ci s-a făcut din voința poporului. Unirea s-a făcut fără condiții cu România, iar minoritățile și-au exprimat acordul sau au protestat, ca în cazul ungarilor. Deci ei nu și-au însușit nici un document al Unirii, dar ca populație minoritară trebuie să se supună acestui act istoric. În prezent fac apel la unele articole din Rezoluția Unirii care, chipurile, le-ar permite dreptul la autonomie. Nimic mai fals. Sunt în România, sunt cetățeni români și dacă doresc să trăiască în pace cu noi, dacă țara vecină dorește o bună vecinătate, să nu se amestece în chestiunile interne ale României. Lor și altora care reprezintă forțele oculte, li se adresa un mare patriot român, protopop Ioan Crăciun: „O mulțime de străini de neam și lege au invadat țara noastră și în loc ca acești venetici să fie de omenie și cu recunoștință față de stăpânirea românească, prin diverse organizații secrete, prin asociații religioase, secte de tot felul, au pus la cale prin presă și spionaj, subminarea autorității statului în interior, atât mai vartos în străinătate”. Marele patriot scria aceste cuvinte în 1936, dar sunt extrase parcă din realitățile zilelor noastre.

Trecând peste dușmăni, noi, cei mulți, românii, umăr lângă umăr, al cărui singur partid este România, să fim cu gândul sau cu ființa la Alba Iulia, pentru a cinsti Marea Unire și a fi gata pentru apărarea ei, pentru sprijinirea tuturor românilor oriunde ar trăi. Este bine să știm acum, la ceas aniversar, ce preciza Onisifor Ghibu: „Adevărat este că România n-a luat nici pe departe atâta pământ, cât avea drept să ia”, iar I.C. Brătianu amintea în 1919, la Conferința de Pace de la Paris, că România ar trebui să reclame, fără contestație posibilă, unirea a milioane de români de limbă, moravuri și de inimă, care locuiesc în grupe compacte pe malul stâng al Nistrului, dincolo de Bug, până la Nipru, în sudul Dunării și până la Tisa.

Să apărăm cu sfințenie ce-i al nostru și prin unitate să ne facem cunoscută hotărârea din respect pentru moștenirea lăsată de înaintași, că din pământul scump al țării n-avem de cedat nici o brazdă!

Să avem încredere numai în virtuțile națiunii române, în destoinicia și capacitatea de jertfă a ei. Cu acest crez moral să fim părtași la Marea Sărbătoare.

COMUNICAT

Cetățenii din Arad a căror case au fost expropriate conform unor decrete comuniste în vederea demolării, dar nu au fost efectiv demolate și doresc să-și redobândească proprietatea, se pot adresa la Organizația locală a Partidului Social Democrat Român, B-dul. Revoluției nr. 73 (Palatul Cenad), în fiecare miercuri, între orele 17-19.

Vicepreședinte,
NEAMȚU SORIN

Pronosport (28 noiembrie 1993)

x x l l x l l l x x x x l
Loto Special 6 din
49 - 28 noiembrie
1993
37 36 17 35 15 8

IERI, ÎN LUME

BORIS ELȚIN TRIMITE EXPERTI LA CHIȘINĂU

Din dispoziția personală a președintelui Federației Ruse, Boris Elțin, ieri a sosit la Chișinău un grup de experți din Rusia, în frunte cu trimisul special al șefului statului rus, Nikolai Medvedev, transmise agenția ITAR-TASS, reluată de Moldova Press.

Din componența delegației fac parte reprezentanți ai președinției și ai Ministerului de Externe al Rusiei.

Începând de marți, experții vor participa ca mediatori la negocierile privind reglementarea relațiilor dintre Republica Moldova și autoritățile republicii fantomă din Transnistria.

VICEPREȘEDINTELE BOSNIAC ACUZĂ...

Vicepreședintele bosniac, Eiup Ganici, a protestat cu vehemență la ONU și Uniunea Europeană, după violentul bombardament de duminică de la Saraievo, soldat cu cinci morți și mai mulți răniți. Această crimă, comisă cu sânge rece, este un mesaj pentru ministrii de externe ai „celor 12”, care vor participa la reuniunea de la Geneva asupra Bosniei-Herțegovina - a afirmat oficialitatea bosniacă într-o scrisoare adresată președinților în exercițiu ai Consiliului de Securitate al ONU și Consiliului ministerial al Uniunii Europene.

Adresându-se Consiliului de Securitate, Eiup Ganici a pus în cauză responsabilitatea ONU, care, în opinia sa, „nu a reacționat până în prezent” la asemenea atacuri, trădându-și astfel „principiile fundamentale”, relatează agenția FRANCE PRESSE.

... IAR MINISTRUL FRANCEZ ALAIN JUPPE AMENINȚĂ

Alain Juppe, ministrul francez de externe, a amenințat părțile implicate în conflictul iugoslav cu retragerea, după sezonul de iarnă, a ajutorului umanitar și a contingentelor de militari, în cazul refuzării unei reglementări politice a situației.

C.E. FINANTEAZĂ RECONVERSIA INDUSTRIEI MILITARE DIN FOSTA URSS

Comunitatea europeană va finanța cu 4,5 milioane de ECU (1 Ecu egal 1,12 dolari) un amplu proiect de reconversie a industriei militare în patru regiuni din fosta URSS, în cadrul unui program menit să mențină „un anumit nivel al dezvoltării tehnice” și utilizarea forței de muncă. Vor beneficia de acest sprijin orașele Sankt-Petersburg și Samara, din Rusia, Harkov, în Ucraina și Minsk, în Belarus - informează FRANCE PRESSE.

ACORD MILITAR RUȘO-KUWEITIAN

Ministrul kuveitian al apărării, șeicul Ali Salem Al-Sabah, se află la Moscova pentru a semna un acord militar cu Rusia, primul de acest gen între cele două țări - informează AFP, citând surse oficiale din Kuwait. Acest acord, care prevede în principal efectuarea de manevre comune, a făcut obiectul unui memorandum în luna februarie, cu prilejul vizitei în Kuwait a ministrului rus al apărării, Pavel Graciov.

ANDREI KOZIREV DESPRE LĂRGIREA NATO

„Lărgirea NATO spre est fără participarea Rusiei nu va mulțumi Moscova, chiar dacă această lărgire nu este îndreptată împotriva ei” - a declarat ministrul rus de externe, Andrei Kozirev, într-un interviu acordat ziarului praghez „RudePravo”. El a afirmat că o poziție de izolare ar putea crea în Rusia sentimentul că este „o cetate asediată”, fapt ce ar conduce la anihilarea fragilei democrații rusești și la apariția unor antipatii față de exterior, relatează CTK, recepționată de Rompres.

ECHIPA DE SERVICIU

Aurel Darie, secretar de redacție;
Florica Banaciu, Simona Florea, Ioana Frățiță,
Aurica Teclian, corectură.

Eveniment muzical

Academia Bach din Stuttgart organizează în Germania, Statele Unite, Spania, de câțiva ani și în Rusia, Polonia, Cehia, Slovacia, România, cursuri tematice pentru interpretarea muzicii baroce.

Între 21-27 noiembrie, s-a desfășurat, la Cluj, la Academia de muzică „Gheorghe Dima”, cu concursul dat de Neue Bachgesellschaft Leipzig, a doua ediție a acestei manifestări, în țara noastră.

Asupra participării la curs (fără restricții de vârstă și taxe) a decis un examen susținut în fața docenților Christfried Brodel (doctor în matematici, organist, dirijor, rectorul Institutului de Muzică Sacră din Dresda), Gertrud Gunther (Dresda), Gunther Schmidt (Chemnitz), Gerald Matschke (Leipzig), Guido Titzel (Radebeul), Wolfram Just (Dresda), Raphael Alpermann (Berlin). Aceștia au condus cursurile de dirijat, sopran/tenor solo, alt/bas solo, blockflote, oboi, corzi, clavecin, orgă, de la munca pe ateliere până la ansambluri, finalizate în trei concerte la Cluj, Timișoara, Arad, cu Uvertura în Do major, BWV 1066 cantatele „Brieh dem Hungrigen dein Brot”, BWV 39 și „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen” BWV 12. Materialul de orchestră și partiturile au fost puse la dispoziție de instituțiile amintite din Leipzig și Stuttgart.

Domnul Cristian George Neagu (dirijor pe care Aradul îl merită și apreciază) a participat la ediția din anul trecut de la Cluj, obținând una dintre cele patru burse în Germania. Întors la Arad, după ce studiasse șase cantate și oratoriul „Saul”, a realizat acel „Johannes Passion”, eveniment concertistic al stagiunii trecute.

Revenind la concertul de vineri, 26 noiembrie, ai cărui talmăcitori au fost înșiși participanții la curs, apreciem puritatea vocilor corului, capacitatea orchestrei de a cultiva tradiția muzicii lui Johann Sebastian în maniera redării istorice, conform tehnicii și posibilităților expresive de care dispuneau instrumentele în epocă. Referindu-ne la interpretare, excelentă a instrumentiștilor Szoverdi Eniko, Nicolae Valentin, Gered Erszebet, Erich Turk, apreciabilă a dirijorilor Victoria Sofei, Dan Racoveanu, soprana Corina Maier, altista Ligia Badea și tenorul Șerban Băcilă marcând diferite stadii ale dezvoltării capacităților vocale. Constatăm evoluția promițătoare a basului Wilhelm Rudolf (un Don Basilio al cărui timbru l-am reținut de acum un an, în opera-concert „Barbierul din Sevilla” de G. Rossini).

Conducătorii cursurilor urmează să nominalizeze pe fericii câștigători ai burselor, care vor fi prezenți la Stuttgart, în august 1994.

DANA TODOR

Cotidian editat de S.C. ADEVĂRUL S.R.L.

Consiliul de administrație: TRISTAN MIHUTA (director), MIRCEA DORGOȘAN (director adjunct), DOREL BARBU, MIRCEA ȚIȘCA, DOREL ZAVOIANU.
Colegiul de redacție: TRISTAN MIHUTA (redactor-șef), DOREL ZAVOIANU (secretar general de redacție), IOAN IERCAN (șef secție politică), telefon 13141; TERENTIE PETRUȚI (șef secție economică), telefon 19404; MIRCEA CONTRAS (șef secție sociale), telefon 13141; DORU SAVA (șef secție informații-eveniment), telefon 18550; VASILE FILIP (șef secție cultură-stiință-învățământ), telefon 19404; ALEXANDRU CHEBELEU (șef secție sport-timp liber-divertisment), telefon 18550; NICU COJOCĂRU (șef serviciu publicitate), telefon 19404; MARCEL CÂNCIU (șef secție foto), telefon 16626.

Redacția și administrația: Arad, Bd. Revoluției nr. 81, telefoane: Secretariat - 13302; Administrația - 16796; Mica publicitate 16654. Fax - 16854.
Tiparul executat la Imprimeria S.C. MEDIAGRAF S.A. Arad str. Feleacului F.N., telefon 20962 Fax: 20921